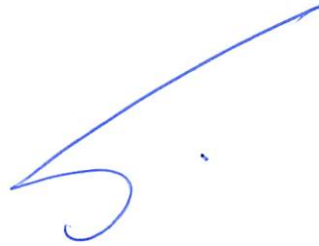

**แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร)**

สุภิญญา กองสวรรค์

**การศึกษาค้นคว้าอิสระ เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มิถุนายน 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร**

อาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา ได้พิจารณาการศึกษา
ค้นคว้าอิสระ เรื่อง “แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร)” เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของ
มหาวิทยาลัยนเรศวร

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพ่วง)

รักษาราชการแทน หัวหน้าภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา

มิถุนายน 2564

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย ที่ปรึกษาและคณะกรรมการทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่งจนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองสำเร็จสมบูรณ์ได้ คณะผู้ศึกษาค้นคว้าขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร. สติรพร เขาวนิชัย อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ นายทินกร วิจิตพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาหลวง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก และนางสาวพรพรรณ ภูเจริญ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไม้งาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2 ที่กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไขและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่า

ขอขอบพระคุณ คณะผู้บริหาร และคณะครูทุกท่าน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถาม

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณครอบครัว รวมทั้งเพื่อนๆ ที่ได้ให้กำลังใจและให้การสนับสนุนในทุกๆ ด้าน อย่างดีที่สุดเสมอมา คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องบ้างไม่มากก็น้อย

สุภิญญา กองสวรรค์

ชื่อเรื่อง	แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร)
ผู้ศึกษาค้นคว้า	สุภิญญา กองสวรรค์
ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย
ประเภทสารนิพนธ์	การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2563
คำสำคัญ	แนวทางการบริหารงานวิชาการ, บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา และแนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) จำนวน 274 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นในแต่ละสหวิทยาเขต เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า

1. การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บทบาทนักพัฒนาระบบ บทบาทนักประเมิน บทบาทนักสื่อสาร บทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล และบทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย
2. แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ประกอบด้วย 1) ด้านบทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านบทบาทนักพัฒนาระบบ ผู้บริหารควรกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้นและกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรให้เหมาะสมตามความสามารถ

และความถนัดของแต่ละบุคคล 3) ด้านบทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ผู้บริหารควรส่งเสริมให้
ครูใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ 4) ด้านบทบาทนักสื่อสาร
ผู้บริหารควรแจ้ง ประกาศ หรือประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนไปสู่ครู บุคลากร ผู้ปกครองและชุมชน 5) ด้านบทบาทนักประเมิน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มี
การประเมินคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ

Title THE GUIDELINES OF ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATION
BASED ON SCHOOL ADMINISTRATORS' ROLES UNDER THE
OFFICE OF SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 41
(PHICHIT)

Author Supinya Kongsawan

Advisor Associate Professor Thirasak Uppamaiathichai, Ed.D.

Academic Paper Independent Study M.Ed. in Educational Administration,
Naresuan University, 2020

Keywords the guidelines of academic affairs administration, school
administrators' roles

ABSTRACT

The present study aimed to investigate the guidelines of academic affairs administration based on school administrators' roles under the Office of Secondary Educational Service Area 41 (Phichit). The samples were 274 individuals, namely school administrators and teachers under the Office of Secondary Educational Service Area 41 (Phichit), selected through stratified random sampling by cluster campus. The data were collected 5 Point Likert Scale questionnaire and 5 approaches structured interview. The data were analyzed using statistics, namely means and standard deviation, and content analysis.

The results are reported as follows:

1. Overall, the academic affairs administration based on school administrators' roles under the Office of Secondary Educational Service Area 41 (Phichit) were at a high level. Considering each aspect separately, all aspects of their roles were at a high level; specifically, the roles with the highest and lowest mean scores were, respectively, a system developer, an evaluator, a communicator, a human resource developer, and a liaison and a network builder.

2. There were 5 approaches as the guidelines of academic affairs administration based on school administrators' roles, namely 1) promoting community involvement in school curriculum development. 2) solving learning problems and improving students' learning, assigning staff responsibilities based on their abilities and expertise 3) encouraging teachers to conduct research to enhance educational quality systematically 4) communicating news about schools' educational provision to teachers, staff, parents and communities, 5) promoting systematic internal quality assessment.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา.....	14
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา.....	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	31
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	32
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	39
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	40
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร).....	41
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร).....	48
5 บทสรุป.....	51
สรุปผลการวิจัย.....	53
อภิปรายผลการวิจัย.....	57
ข้อเสนอแนะ.....	62
บรรณานุกรม.....	65
ภาคผนวก.....	68
ประวัติผู้วิจัย.....	109

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงการใช้เวลาการบริหารงานในสถานศึกษาโดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	10
2 แสดงจำนวนร้อยละในการบริหารงานในสถานศึกษา.....	10
3 แสดงการสังเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา.....	26
4 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร).....	33
5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	40
6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ในภาพรวม.....	41
7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ด้านบทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย.....	42
8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ด้านบทบาทนักพัฒนาระบบ.....	43
9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ด้านบทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล.....	44
10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ด้านบทบาทนักสื่อสาร.....	46

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานวิชาการตาม บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ด้านบทบาทนักประเมิน.....	47

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	31

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในอดีตกาล การจัดการศึกษาไทยถือว่าเป็นการจัดการเรียนรู้แบบเน้นครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher Center) ที่ทำการสอนแบบ (Chalk and talk) โดยนักเรียนจะเรียนรู้จากครูเพียงอย่างเดียว เป็นการรับความรู้เพียงทางเดียว แต่ในปัจจุบัน การจัดการศึกษาไทยมีการเปลี่ยนแปลงจากสมัยก่อนเป็นอย่างมาก ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 22 ระบุถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาไว้ว่า "การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ" จากข้อความดังกล่าวจึงทำให้เกิดวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Center) ซึ่งเป็นการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนมากขึ้น สนับสนุนให้ผู้เรียนทุกคนได้พัฒนาตามศักยภาพและความสนใจของตนเอง โดยคำนึงถึงพื้นฐานความแตกต่างของผู้เรียน นอกจากนั้นการจัดการศึกษาไทยยังได้มีการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ระบุไว้ว่า "ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง" (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีอำนาจในการตัดสินใจและดำเนินงานต่างๆ ภายในสถานศึกษาได้อย่างคล่องตัวมากยิ่งขึ้น

ผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นบุคลากรหลักที่สำคัญของสถานศึกษาและเป็นผู้นำวิชาชีพที่จะต้องมีความรู้ ความสามารถ ตลอดทั้งจรรยาบรรณวิชาชีพที่ดี จึงจะนำไปสู่การจัดการและการบริหารที่ดี มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ธีระ รุญเจริญ, 2550 อ้างถึงใน สุนันธิณีย์ ม่วงเนียม, 2560) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการจัดการศึกษา อีกทั้ง ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษาที่หลากหลายบทบาท ได้แก่ บทบาทหน้าที่ในการกำหนดนโยบายของสถานศึกษา การจัดกิจกรรมต่างๆ ตามนโยบาย การนำการปฏิบัติงาน

ของครูในสถานศึกษา การสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน ร่วมมือกับบุคลากรทั้งในและนอกสถานศึกษา และบริหารจัดการใช้ทรัพยากรในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ (คณะกรรมการข้าราชการครู อ่างถึงใน สุนันธิณีย์ ม่วงเนียม, 2560) ซึ่งบทบาทของผู้บริหารในฐานะผู้นำทางวิชาการที่จะส่งผลให้สถานศึกษามีประสิทธิผล ได้แก่ บทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย บทบาทนักพัฒนาระบบ บทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล บทบาทนักสื่อสาร และบทบาทนักประเมิน ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องมีภาวะผู้นำเป็นผู้ริเริ่มสร้างแรงบันดาลใจ เป็นที่ปรึกษา ตลอดจนให้คำแนะนำ ความช่วยเหลือแก่ครูและบุคลากร เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพ (จิตติมา วรรณศรี, 2557)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 จังหวัดพิจิตร ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดการศึกษา โดยได้มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา 3 ปี (พ.ศ.2563-2565) ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) โดยการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษานั้น มีขึ้นเพื่อกำกับทิศทางการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่และสถานศึกษาในสังกัด เพื่อแก้ปัญหาเรื่องการใช้งบประมาณในการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ คุ่มค่า ลดความซ้ำซ้อน และเกิดผลกับเด็กได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น จากผลการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ประจำปี 2561 พบสภาพปัญหาในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ดังนี้ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาบางแห่งยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ ข้าราชการครูที่เข้ารับการอบรมเป็นแกนนำบางโรงเรียนไม่นำความรู้ ทักษะที่ได้รับไปขยายผลยังสถานศึกษาของตนเอง และผลการประเมินรอบปลายปีการศึกษา 2562 พบว่า มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน 401 คน ซึ่งปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นนี้ล้วนแล้วแต่เป็นปัญหาทางด้านงานวิชาการทั้งสิ้น

จากข้อมูลข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าในการดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ส่วนหนึ่งมาจากบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะบริหารงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของโรงเรียน และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาท และเป็นผู้ที่มีความสามารถในการดำเนินงานด้านวิชาการด้วย โดยการบริหารงานวิชาการนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวางแผนงานวิชาการ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อ และการนิเทศภายใน เพื่อให้การบริหารงานในสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ

ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา อันจะส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร)
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร)

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูล/สารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินการตามบทบาทด้านต่างๆ ในการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนพัฒนาตนเองในการบริหารงานวิชาการตามบทบาทหน้าที่ของตนให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพ
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิชาการตามบทบาทหน้าที่ของตนเพื่อพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย ด้านบทบาทนักพัฒนาระบบ ด้านบทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ด้านบทบาทนักสื่อสาร และด้านบทบาทนักประเมิน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ปีการศึกษา 2563 โดยแบ่งออกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 35 คน ครู จำนวน 897 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 932 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ปีการศึกษา 2563 โดยแบ่งออกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน และครู จำนวน 264 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 274 คน โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในแต่ละสหวิทยาเขต

3. ตัวแปรที่ศึกษา

การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านบทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย
2. ด้านบทบาทนักพัฒนาระบบ
3. ด้านบทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล
4. ด้านบทบาทนักสื่อสาร
5. ด้านบทบาทนักประเมิน

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) โดยนำข้อมูลที่ได้จากผลการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย ด้านบทบาทนักพัฒนาระบบ ด้านบทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ด้านบทบาทนักสื่อสาร และด้านบทบาทนักประเมิน

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 5 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

2.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา 5 ปีขึ้นไป และมีวิทยฐานะระดับชำนาญการพิเศษ จำนวน 3 คน

2.2 รองผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ มีผลงานด้านการพัฒนาทักษะทางวิชาการของนักเรียนในระดับภูมิภาคและระดับประเทศ และมีวิทยฐานะระดับชำนาญการขึ้นไป จำนวน 2 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) โดยนำข้อมูลที่ได้จากผลการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านบทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย
2. ด้านบทบาทนักพัฒนาระบบ
3. ด้านบทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล
4. ด้านบทบาทนักสื่อสาร
5. ด้านบทบาทนักประเมิน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ในปีการศึกษา 2563

2. บทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย หมายถึง ผู้บริหารสามารถประสานการดำเนินงาน การสร้างความร่วมมือ กับบุคลากรในสถานศึกษาในการกำหนดเป้าหมายของงานวิชาการ การจัดสรรและกำหนดทรัพยากรในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม อีกทั้งยังสามารถประสานงานกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ปัญหา ความต้องการของท้องถิ่น เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

3. บทบาทนักพัฒนาระบบ หมายถึง ผู้บริหารสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกำหนดทิศทางและแนวทางการดำเนินงานวิชาการ การจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การเก็บรวบรวมข้อมูล การแก้ไขปัญหาและการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น พร้อมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน

4. บทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล หมายถึง ผู้บริหารสามารถพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม เข้าร่วมประชุม สัมมนา และศึกษาดูงาน รวมถึง ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดเตรียม หรือพัฒนาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึง ส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย ตรงตามสภาพจริงและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ และใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

5. บทบาทนักสื่อสาร หมายถึง ผู้บริหารสามารถเสาะหาข้อมูล ข่าวสารใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในปัจจุบัน ทั้งจากภายในและภายนอกสถานศึกษา ด้วยวิธีการหรือเครื่องมือที่หลากหลาย และเป็นผู้แจ้งประกาศ หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ไปสู่ครู บุคลากร ผู้ปกครอง ชุมชนด้วยวิธีการหรือรูปแบบต่างๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลอื่นได้รับรู้และเข้าใจแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สามารถปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องนโยบาย และทิศทางทางการดำเนินงานที่กำหนด

6. บทบาทนักประเมิน หมายถึง ผู้บริหารมีการกำหนดแผนการนิเทศ ดำเนินการนิเทศ ในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ติดตาม ช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูหรือบุคลากรในสถานศึกษา สามารถปฏิบัติงานตามบทบาทความรับผิดชอบได้ สำเร็จ และมีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี

7. ครู หมายถึง ข้าราชการครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ในปีการศึกษา 2563

8. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษา ใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
 - 1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
 - 1.3 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
2. แนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.1 ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา
3. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 3.1 บทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย
 - 3.2 บทบาทนักพัฒนาระบบ
 - 3.3 บทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล
 - 3.4 บทบาทนักสื่อสาร
 - 3.5 บทบาทนักประเมิน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

กมล ภูประเสริฐ (2544 อ้างถึงใน สันติ บุญภิรมย์, 2552) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา หมายถึง การบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียน การสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น เปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ไปหล่อเลี้ยงหัวใจ การบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่สามารถทำให้งานวิชาการเกิดพลวัต (Academic Affairs Dynamic) อยู่ตลอดเวลา ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุณภาพของการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดไป

จิตติมา วรรณศรี (2557) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วยงานต่างๆ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การใช้สื่อ เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วยงานต่างๆ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การใช้สื่อ เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

อำภา บุญช่วย (2537 อ้างถึงใน สันติ บุญภิรมย์, 2552) ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่า งานด้านวิชาการถือว่าเป็นหัวใจสำคัญ หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษาก็ว่าได้ ส่วนงานอื่นๆ เป็นงานที่มาสับสนุนงานวิชาการให้มีคุณภาพ ดังนั้นงานวิชาการจึงมิใช่เพียงแต่ให้นักเรียนอ่านออก เขียนได้ ทำเลขเก่งเท่านั้น แต่หมายความรวมถึงการดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข สำหรับการใช้เวลาในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษานั้น ได้ใช้เวลาในการบริหารงานวิชาการมากกว่างานอื่นๆ ในรอบสัปดาห์ โดยจำแนกตามขนาดสถานศึกษา ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงการใช้เวลาการบริหารงานในสถานศึกษา โดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	เวลาที่ใช้บริหารงานในรอบสัปดาห์ (35 ชั่วโมง)		
	ใหญ่	กลาง	เล็ก
งานบริหารสถานศึกษา			
1. วิชาการ	12	12	13
2. บุคลากร	6	6	5
3. กิจกรรมนักเรียน	6	6	6
4. ธุรการและการเงิน	5	5	4
5. อาคารสถานที่	4	3	3
6. ความสัมพันธ์กับชุมชน	2	3	4
รวม	35	35	35

เอ็ดเวิร์ด ดับบลิว สมิท และคณะ (Edward W. Smith, et al. อ้างถึงในสันติ บุญภิรมย์, 2552) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้เวลาไปกับการบริหารงานต่างๆ ของสถานศึกษา ซึ่งแบ่งสัดส่วนของงานแต่ละงานเป็นร้อยละ ดังนี้

ตาราง 2 แสดงจำนวนร้อยละในการบริหารงานในสถานศึกษา

ลำดับที่	การบริหารงานของสถานศึกษา	จำนวนร้อยละ
1	งานวิชาการ	40
2	งานบริหารบุคคล	20
3	งานกิจกรรมนักเรียน	20
4	งานธุรการ	5
5	งานอาคาร สถานที่	5
6	งานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	5
7	งานอื่นๆ	5
	รวม	100

รุจิร ภูสาระ และจันทราณี สงวนนาม (2545 อ้างถึงใน จิตติมา วรรณศรี, 2557) กล่าวว่า ผู้บริหารต้องตระหนักและให้เวลาแก่การบริหารงานวิชาการอันภารกิจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้บรรลุเป้าหมายและมีคุณภาพ และแนวปฏิบัติที่ส่งเสริมการบริหารงานวิชาการเพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้ประสบความสำเร็จ ดังนี้

1. สถานศึกษามีขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์และแนวคิดใหม่ๆ ในการพัฒนางาน
3. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความตระหนักและร่วมกันพัฒนางานวิชาการอย่างจริงจัง
4. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสามารถนำปรัชญาของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติตามโครงการต่างๆ ได้อย่างดี

5. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารสถานศึกษา เพราะงานวิชาการ เป็นงานหลักของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารต้องตระหนักและให้เวลาแก่การบริหารงานวิชาการอันภารกิจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้บรรลุเป้าหมายและมีคุณภาพ

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

กมล ภูประเสริฐ (2547 อ้างถึงใน จิตติมา วรรณศรี, 2557) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย 9 ประการ ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางระดับชาติ และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
2. การบริหารการเรียนการสอน เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนโดยมีความสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา
3. การบริหารการประเมินผล เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ กำหนดวิธีการ และเครื่องมือที่จะใช้ในการตรวจสอบผลการเรียนรู้ รวมทั้งพัฒนาการของผู้เรียนว่า บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรหรือไม่เพียงใด และการจัดทำหลักฐานผลการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการช่วยเหลือดูแล แก้ไข และส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยกำหนดผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ วิธีการนิเทศ และช่วงเวลาในการนิเทศ

5. การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ เป็นการดำเนินงานงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ ความรู้ความสามารถ การมอบหมายงาน การพัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. การบริหารการวิจัยและพัฒนา เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้

7. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่นๆ เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมความรู้ความสามารถทางวิชาการผู้เรียน

8. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการรวบรวม จัดทำข้อมูลและสารสนเทศให้เป็นระบบ เพื่อวางแผนพัฒนาและกำกับติดตามการพัฒนาสถานศึกษา

9. การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา เป็นการประเมินผลงานทางวิชาการโดยภาพรวมของสถานศึกษา ประกอบด้วย การประเมินก่อน ประเมินระหว่างดำเนินงาน และประเมินหลังการดำเนินงาน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 อ้างถึงใน จิตติมา วรรณศรี, 2557) กล่าวว่าขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วยงาน 4 ด้าน ดังนี้

1. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติงาน วิชาการ การพัฒนาหลักสูตร การจัดปฏิทินการศึกษา จัดทำโครงการสอนและแผนการสอน

2. การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน

3. การจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและส่งเสริมการจัดหลักสูตรให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ได้แก่ การจัดทำสื่อการเรียนการสอน การจัดห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้ เพื่อศึกษาค้นคว้า และการนิเทศการสอน เพื่อช่วยเหลือ/แนะแนวครูในการปรับปรุงการเรียนการสอน

4. การวัดและประเมินผล เป็นกระบวนการตรวจสอบและวิเคราะห์ผลการเรียน โดยใช้เครื่องมือและวิธีการต่างๆ ที่เหมาะสมและน่าเชื่อถือ

จิตติมา วรรณศรี (2557) กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วยงานที่สำคัญ 7 ด้าน ดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดทิศทาง และแนวทางดำเนินงานวิชาการ ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายของงานวิชาการ การกำหนดโครงการ กิจกรรมด้านวิชาการ การจัดทำปฏิทินการดำเนินงาน การจัดสรรและกำหนดทรัพยากรในการ ดำเนินโครงการ/กิจกรรม การกำหนดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการ การกำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบแก่บุคลากร เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานวิชาการเกิดประสิทธิผลตามเป้าหมาย ที่กำหนด

2. การพัฒนาหลักสูตร เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณสมบัติคุณลักษณะตามที่คาดหวัง ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ปัญหา ความต้องการของท้องถิ่น เพื่อกำหนด จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดสาระการเรียนรู้ที่จำเป็นและสอดคล้องกับ ความต้องการของท้องถิ่น กำหนดแนวทางจัดประสบการณ์หรือกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้มี คุณลักษณะตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร รวมทั้งกำหนดแนวทางในการวัดและ ประเมินผลเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีคุณลักษณะตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างน้อยเพียงใด และการนำหลักหลักสูตรสู่การปฏิบัติจริงโดยการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

3. การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดเตรียมสื่อวัสดุ อุปกรณ์ คู่มือ ชุดการสอน วีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์ หรืออื่นๆ เพื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงการพัฒนาหรือการจัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ของผู้เรียน

4. การจัดการเรียนรู้ เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม แผนการจัดการเรียนรู้และสอดคล้องจุดมุ่งหมายหลักสูตร ซึ่งควรมีกิจกรรมที่หลากหลายเน้นผู้เรียน ให้มีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติกิจกรรม ผูกทักษะการคิด การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกับเพื่อน การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สอดแทรกและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ รวมทั้ง การดำเนินโครงการ/กิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่นๆ เพื่อแก้ปัญหา/พัฒนาคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งถือเป็นขั้นตอนสำคัญของการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียน ให้เกิดการเรียนรู้ บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา

5. การวัดและประเมินผล เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่าง การเรียนการสอน และหลังการเรียนการสอนเพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินว่า ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ มากน้อยเพียงใด มีปัญหา/อุปสรรคในการพัฒนาผู้เรียนอย่างไรบ้าง โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย

ตรงตามสภาพจริงและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ โดยการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล หรือเครื่องมือวัดผลที่มีความสอดคล้องครอบคลุมเนื้อหา และคุณลักษณะที่ต้องการวัด อาทิ แบบสังเกตพฤติกรรม แบบตรวจสอบรายการ แบบทดสอบ เป็นต้น

6. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น หรือมีคุณลักษณะ/พฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ โดยเริ่มต้นจากปัญหาที่พบในการจัดการเรียนรู้หรือนำข้อมูลสารสนเทศจากการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มาใช้วิเคราะห์ปัญหา เพื่อกำหนดวิธีการ/สร้างนวัตกรรมในการแก้ปัญหา/พัฒนาผู้เรียน ซึ่งจะนำไปสู่การวางแผนปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ต่อไป

7. การนิเทศภายใน เป็นกระบวนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการติดตาม และช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครู/บุคลากรในสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทความรับผิดชอบได้สำเร็จ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้นิเทศควรกำหนดแผนการนิเทศ ดำเนินการนิเทศ การปฏิบัติงาน เพื่อช่วยให้การบริหารงานวิชาการบรรลุเป้าหมายที่กำหนด

แนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา

ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ได้ให้ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้งของรัฐและเอกชน

ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 (คุรุสภา, 2556) ได้ให้ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารภายในเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาอื่น ที่จัดการศึกษา ปฐมวัย ขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษา ต่ำกว่าปริญญา ทั้งของรัฐและเอกชน

จรินทร์ แสกระโทก (2551) ได้ให้ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดในสถานศึกษา ซึ่งมีบทบาทสำคัญในกระบวนการบริหารงานบริหารบุคคล และบริหารจัดการทรัพยากรในสถานศึกษา โดยสามารถควบคุม ดูแลการดำเนินงานต่างๆ ภายในสถานศึกษา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตรงตามแผน และนโยบายที่กำหนดไว้

ชนิษฐา จิรฉัตร (2552) ได้ให้ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา คือ บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นทางการ และเป็นผู้ที่ มีบทบาทหน้าที่ใน

การบริหารจัดการการศึกษาในระดับสถานศึกษา เพื่อดำเนินการบริหารทรัพยากรต่างๆ ภายในสถานศึกษา เพื่อบรรลุนโยบาย วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนเปรียบเสมือนผู้นำและเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นทางการ มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้งของรัฐและเอกชน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการการศึกษา การบริหารงานบุคคล และการบริหารจัดการทรัพยากรต่างๆ ในสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ให้มีประสิทธิภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

บทบาทของผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้น ส่งเสริมให้การดำเนินงานของสถานศึกษา มีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้ โดยมีผู้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้หลายแนวคิด ดังนี้

มินท์ซเบิร์ก (Mintzberg, 1973) ได้ศึกษาเกี่ยวกับหัวหน้าหน่วยงาน (chief-executive officer: CEO) และสรุปเป็นบทบาทของการบริหารได้ 3 ด้าน ดังนี้

1. บทบาทด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal roles)

บทบาทด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal roles) การบริหารงานเป็นการทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานหรือองค์การ ซึ่งย่อมพบกับปัญหาและอุปสรรค ดังนั้น ผู้บริหารต้องศึกษาและเข้าใจกระบวนการของความสัมพันธระหว่างบุคคลไปใช้ในการบริหาร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งนักการศึกษาได้ให้แนวคิดไว้หลายท่าน ดังนี้ ความหมายของความสัมพันธระหว่างบุคคล มินท์ซเบิร์ก (Mintzberg, 1973) กล่าวถึงความสัมพันธระหว่างบุคคลว่า เป็นการติดต่อระหว่างบุคคลกับบุคคล มี 3 ด้าน ได้แก่

1.1 เป็นสัญลักษณ์ของกลุ่ม (figurehead) โดยเป็นผู้แทนขององค์การ เช่น เป็นผู้ประกอบหน้าที่ในพิธีต่างๆ เป็นผู้แทนเข้าประชุมในโอกาสต่างๆ

1.2 เป็นผู้นำองค์การ (header) เป็นผู้ทำงานร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม สร้างแรงจูงใจและพัฒนาบุคคล บทบาทนี้เน้นในด้านสร้างความรู้สึกลึกซึ้งติดต่อบทบาทสังคมและเน้นความรู้สึกลึกซึ้งของคนในองค์การ

1.3 เป็นคนกลางในการติดต่อ (liaison) เป็นผู้ผลิตและรวบรวมข่าวสารข้อมูลขององค์กร เป็นส่วนหนึ่งของสมาคมหรือเป็นผู้จัดประชุมกับกลุ่มสมาชิก ทั้งในและนอกองค์กร โดยทำหน้าที่เป็นสื่อกลาง

2. บทบาทด้านสารสนเทศ (information roles)

บทบาทด้านสารสนเทศ (information roles) การบริหารงานในสถานศึกษา เป็นภาระที่ผู้บริหารจำเป็นต้องปฏิบัติ เพื่อให้ระบบงานทุกระบบในสถานศึกษาดำเนินไปอย่างเรียบร้อย บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้นผู้บริหารควรคำนึงถึงวิธีที่สะดวก และมีประสิทธิภาพที่สุด ทางหนึ่งที่ต้องพิจารณา คือ การนำเทคโนโลยีมาช่วยจัดการสารสนเทศ เพื่อการบริหารสถานศึกษา ซึ่งสามารถประหยัดเวลาในการประมวลผล และได้ข้อมูลที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน

ความหมายสารสนเทศ มินท์ซเบิร์ก (Mintzberg, 1973) กล่าวว่า สารสนเทศเป็นการแสดงบทบาทของการแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลซึ่งเป็นการสื่อสารที่อาจเป็นการภายในหน่วยงานองค์กรหรือนอกองค์กร เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และสามารถประสานงานให้ฝ่ายต่างๆ ได้ปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบได้ตรงตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งการติดต่อสื่อสารที่ชัดเจนนั้นเป็นเรื่องที่สามารถทำได้ไม่ยาก โดยจุดเริ่มต้นของการสื่อสารที่บรรลุเป้าหมายที่สุดก็คือ การทำให้สารและการสื่อสารนั้นเรียบง่าย ปฏิบัติได้มากที่สุด และง่ายต่อการจำที่สุด ซึ่งสามารถทำได้โดยอาศัยหลักและขั้นตอนการติดต่อสื่อสาร มี 3 บทบาท ได้แก่

2.1 ผู้กำกับดูแล (monitor) เป็นผู้เสาะหาข้อมูลจากสมาชิกทั้งในและนอกองค์กรเพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

2.2 ผู้ให้ข่าวสาร (disseminator) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงและสารสนเทศที่เป็นประโยชน์แก่สมาชิก เป็นผู้ประชุมคณะกรรมการหรือส่งความคิดเห็นให้แก่คณะหรือรายบุคคลเกี่ยวกับแผนงานหรือโครงการในอนาคต

2.3 โฆษก (spokesman) เป็นผู้ให้ข่าวสารแก่บุคคลนอกองค์กรเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานและนโยบาย บทบาทนี้จำเป็นต้องเตรียมจัดทำข้อมูล รายงาน ประกาศต่างๆ ขององค์กรให้ที่ประชุมได้รับทราบ

3. บทบาทด้านการตัดสินใจ (decision roles)

บทบาทด้านการตัดสินใจ (decision roles) การตัดสินใจเป็นเรื่องที่ผู้บริหารต้องเผชิญกับการตัดสินใจตลอดเวลา นับตั้งแต่เรื่องเล็กน้อยเรื่อยไปจนถึงเรื่องที่สำคัญและในการตัดสินใจของผู้บริหารนั้นต้องอาศัยข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ และเพียงพอที่จะสนับสนุนในการตัดสินใจ ดังกล่าว ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงการตัดสินใจไว้ ดังนี้

ความหมายของการตัดสินใจ มินท์ซเบิร์ก (Mintzberg, 1973) กล่าวว่า การตัดสินใจ เป็นการแสดงบทบาทของฝ่ายบริหารในเรื่องต่างๆ ไปยังผู้ได้บังคับบัญชา มี 4 บทบาท ได้แก่

3.1 ผู้ประกอบการ (entrepreneur) เป็นผู้ออกแบบและริเริ่มการเปลี่ยนแปลงในองค์กร ผู้มีเทศงาน ทำหน้าที่ออกแบบงานใหม่ เสนอแนะวิธีการทำงานและล้ำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน

3.2 ผู้จัดการกับปัญหา (disturbance handler) เป็นผู้มีบทบาทในการจัดการกับปัญหาและเป็นผู้รับผิดชอบอุปสรรคปัญหาในการปฏิบัติงาน

3.3 ผู้จัดสรรทรัพยากร (resource allocator) เช่น คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ และเวลา โดยกำหนดตารางเวลา และจัดทำโครงการเพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วม

3.4 ผู้เจรจาต่อรอง (negotiator) เป็นผู้เริ่มกิจกรรมในการเจรจาต่อรอง เช่น การเจรจาเรื่องการทำงานค่าตอบแทน

Knezevich (1984 อ้างถึงใน ชนิษฐา จิรนนท์, 2552) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. บทบาทผู้กำหนดทิศทาง (Direction Setter) หมายถึง การเป็นผู้กำหนดนโยบายแนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษา

2. บทบาทผู้กระตุ้นความเป็นผู้นำ (Leader Catalyst) หมายถึง การเป็นผู้นำในงานด้านต่างๆ ของการศึกษา เป็นผู้มีอิทธิพลและแรงจูงใจให้ผู้อื่นคล้อยตามได้

3. บทบาทนักวางแผน (Planner) เป็นผู้วางแผนทั้งระยะสั้น และระยะยาวร่วมกับคณะกรรมการของสถานศึกษา

4. บทบาทผู้ตัดสินใจ (Decision Maker) เป็นผู้ตัดสินใจในการบริหาร และการจัดการในสถานศึกษา

5. บทบาทนักจัดองค์การ (Organizer) เป็นผู้กำหนดโครงสร้างในการบริหารงานในสถานศึกษา

6. บทบาทผู้จัดการเปลี่ยนแปลง (Change Manager) เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงการจูงใจในการเปลี่ยนแปลง

7. บทบาทผู้ประสานงาน (Coordination) เป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในสถานศึกษา

8. บทบาทผู้สื่อสาร (Communication) เป็นผู้ติดต่อประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

9. บทบาทผู้แก้ความขัดแย้ง (Conflict Manager) เป็นผู้แก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างบุคคล และกลุ่มภายในสถานศึกษา

10. บทบาทผู้แก้ปัญหา (Problem Manager) เป็นผู้นำในการแก้ปัญหาต่างๆ ของสถานศึกษา

11. บทบาทผู้จัดระบบงาน (System Manager) เป็นผู้นำในการจัดระบบงาน และการพัฒนาสถานศึกษา

12. บทบาทผู้บริหารการเรียนการสอน (instructional manager) เป็นผู้นำทางด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอน และการบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา

13. บทบาทผู้บริหารบุคคล (personnel manager) เป็นผู้สรรหาคัดเลือกรักษา และพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา

14. บทบาทผู้บริหารทรัพยากร (Resource Manager) เป็นผู้นำในการจัดทรัพยากรทั้งทรัพย์สิน สิ่งของ และบุคคล มาใช้ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด

15. บทบาทผู้ประเมินผล (Appraiser) เป็นผู้ประเมินผลการทำงาน และโครงการต่างๆ ของสถานศึกษา

16. บทบาทประธานในพิธี (Ceremonial Head) เป็นผู้นำทางด้านจัดงาน และพิธีการต่างๆ ของหน่วยงานทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

17. บทบาทผู้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน (Public Relator) เป็นผู้นำในการสร้างความสัมพันธ์ในหน่วยงานภายนอก การประชาสัมพันธ์ การติดต่อประสานงาน รวมทั้งการให้บริการวิชาการแก่หน่วยงานอื่น

ธีระ รุญเจริญ (2547) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทในการบริหารสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

1. การเป็นผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำทางวิชาการโดยให้ความสำคัญต่อการส่งเสริม และสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหมวด 4 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และมีการวางแผนนโยบายและยุทธศาสตร์ เพื่อการเรียนรู้ของสถานศึกษาอย่างชัดเจนและสะดวกต่อการนำไปปฏิบัติให้คำปรึกษาแนะนำ และสร้างพลังความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อการเรียนรู้ซึ่งจะนำไปสู่การศึกษา

2. การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานอย่างอิสระ ให้เกิดความคล่องตัวในการบริหาร และบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมทั้งครู และบุคลากรภายในสถานศึกษา บุคคลและหน่วยงานภายนอกสถานศึกษาทั้งหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน อาทิ ครู บุคลากร พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่างๆ

3. การเป็นผู้อำนวยความสะดวก ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้อำนวยความสะดวกในองค์กรต่างๆ ให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้องทั้งทางด้านวิชาการ อาทิ การจัดส่งสื่อต่างๆ เช่น หนังสือตำรา เกม เทคโนโลยีช่วยการเรียนรู้ และการอุปถัมภ์ส่งเสริมการเรียนรู้ต่างๆ ตลอดจนการให้บริการและการจัดสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ เช่น แหล่งเรียนรู้และศูนย์การเรียนรู้ ที่ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และจัดบรรยากาศของสถานศึกษาให้อบอุ่น เพื่อให้ผู้เรียนมีความรักที่จะเรียนรู้ และรู้จักแสวงหาความรู้

4. การประสานความสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างเครือข่ายสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ ได้แก่ ทรัพยากรงบประมาณ ทรัพยากรบุคคล อาทิ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีความรู้และประสบการณ์พิเศษที่สถานศึกษาต้องการให้มาช่วยพัฒนาสถานศึกษาทรัพยากรด้านการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ เช่น อุปกรณ์การเรียนการสอน อุปกรณ์กีฬา สื่อ เกม และเทคโนโลยีที่ทันสมัย

5. การส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องๆ โดยส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม เข้าร่วมประชุมสัมมนาและไปทัศนศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ให้ทันต่อสถานการณ์ความเจริญก้าวหน้าและความเปลี่ยนแปลงของโลก เพื่อสามารถนำมาประยุกต์ และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาแห่งอื่นๆ ตามความเหมาะสม

6. การสร้างแรงจูงใจ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีทัศนคติในเชิงบวกกับผู้ร่วมงาน มีความยืดหยุ่นในการทำงาน สร้างความเชื่อมั่น และเข้าใจในความต้องการของฝ่ายต่างๆ ให้มีความสำคัญในความพยายามของทีมงาน และการยกย่องให้รางวัล

7. การประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องจัดให้มีการประเมินผล โดยส่งเสริมการประเมินผลภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ เพื่อรองรับการประเมินภายนอก มีการนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้กำหนดนโยบายของสถานศึกษา เพื่อให้เป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบครบวงจร

8. การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนา โดยส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษาของครูและทีมงาน รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษาอาจเข้ามามีส่วนร่วมในการทำวิจัยด้วย

9. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญกับงานด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาให้ชุมชน และสาธารณชนทราบโดยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน และสร้างการมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น

10. การส่งเสริมเทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี เพื่อให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าทั้งในและต่างประเทศให้สอดคล้องกับยุคสังคมแห่งการเรียนรู้

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2549) ได้กล่าวถึงบทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำ ดังนี้

1. บทบาทในการเป็นที่เลี้ยงหรือเป็นต้นแบบ (Mentor Roles) บทบาทนี้ผู้นำจะต้องมีลักษณะดังนี้

1.1 เข้าใจตนเองและผู้อื่น

1.2 สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 พัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาได้

2. บทบาทในการอำนวยความสะดวก (Facilitator Roles)

2.1 สามารถสร้างทีมงาน

2.2 ใช้การมีส่วนร่วม

2.3 การบริหารความขัดแย้ง

3. บทบาทในการติดตามผล (Monitor Roles)

3.1 ติดตามผลงานของแต่ละบุคคล

3.2 ติดตามผลงานของกลุ่มในภาพรวม

3.3 บริหารผลงานขององค์การ

4. บทบาทในการประสานงาน (Coordinator Roles)

4.1 บริหารโครงการ

4.2 ออกแบบงาน

4.3 ประสานกลุ่มงาน ทีมงาน จากต่างสายงาน

5. บทบาทในการดำเนินงาน (Director Roles)

5.1 เป็นบทบาทในการสร้างวิสัยทัศน์ วางแผน และกำหนดเป้าหมาย

- 5.2 ออกแบบ และจัดโครงสร้างองค์การ
- 5.3 มอบหมายงานเพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลของงาน
- 6. บทบาทในการเป็นผู้ผลิต (Producer Roles)
 - 6.1 ทำงานให้เกิดผลงานอย่างเต็มที่
 - 6.2 สร้างบรรยากาศการทำงานให้ได้ผลงานเต็มที่
 - 6.3 บริหารเวลาและจัดการความเครียด
- 7. บทบาทในการเป็นนายหน้า (Broker Roles)
 - 7.1 สร้างและรักษาฐานอำนาจ
 - 7.2 เจรจาต่อรองและสร้างข้อตกลงร่วมกัน
 - 7.3 นำเสนอความคิดเห็น
- 8. บทบาทเป็นผู้นำด้านนวัตกรรม (Innovator Roles) จะมีบทบาทในการเปลี่ยนแปลง

ดังนี้

- 8.1 ปรับตัวได้กับการเปลี่ยนแปลง
- 8.2 มีความคิดอย่างสร้างสรรค์
- 8.3 สร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้น

ภารตี อนันต์นาวิ (2551, น. 269) กล่าวว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญ 6 ประการ คือ

1. บทบาทหน้าที่ในการกำหนดวัตถุประสงค์นโยบาย และเป้าหมายของโรงเรียน
2. บทบาทหน้าที่ในการจัดกิจกรรมในการบริหารต่างๆ เพื่อให้โรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายและเป้าหมายที่กำหนดไว้
3. บทบาทหน้าที่ในการนำการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ
4. บทบาทหน้าที่ในการสร้างขวัญกำลังใจและสร้างความสุขในการทำงานให้กับบุคลากรในโรงเรียน
5. บทบาทหน้าที่ในการสร้างความร่วมมือ ระดมมันสมอง และสติปัญญาของบุคลากรในโรงเรียนและชุมชนเพื่อการบริหาร
6. บทบาทหน้าที่ในการจัดหาทรัพยากร ควบคุมกำกับ และติดตามบุคลากรในการใช้ทรัพยากรให้เป็นประโยชน์อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553 อ้างถึงใน สุนันธิณี ม่วงเนียม, 2560) กำหนดว่า ในการจัดการศึกษาจะประสบผลสำเร็จได้ดีและมีคุณภาพนั้น ส่วนหนึ่งเป็นเพราะมี

ผู้บริหารที่ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา เข้าใจบทบาทหน้าที่อย่างถ่องแท้ และลงไปปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ในการจัดการเรียนรู้ผู้บริหารสถานศึกษาคควรมีบทบาท ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตลอดจนเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อการขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ร่วมมือกับคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

3. ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ได้เข้าใจแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้วยวิธีการรูปแบบต่างๆ อย่างเหมาะสม

4. ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรศึกษาพัฒนาหลักสูตร จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของท้องถิ่น ตลอดจนเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

5. ระดมทรัพยากรในชุมชน พร้อมทั้งแสวงหาความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

6. ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาใช้กระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

7. เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงให้บุคลากรในสถานศึกษามีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบโดยเน้นการนิเทศแบบกัลยาณมิตร เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

8. ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ด้วยวิธีที่หลากหลาย พร้อมนำผลการวัดและประเมินผลมาพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

9. จัดให้มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในสถานศึกษา ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น ประชุมสัมมนา ประชุมปฏิบัติงาน ศึกษาดูงาน เพื่อการพัฒนาบุคลากรครูให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

10. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อบริการเครือข่ายและชุมชน
สัมมนา รัตนีย์ (2556 อ้างถึงใน สุวันฉัตรีย์ ม่วงเนียม, 2560) กล่าวว่า บทบาทหน้าที่
ของผู้บริหารสถานศึกษา มีดังนี้

1. บทบาทที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ผู้บริหารควรกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ในการทำงานเพื่อเป็นแนวทางให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างบรรลุเป้าหมาย

2. บทบาทในด้านการวางแผน ผู้บริหารควรออกแบบโครงสร้างการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า กำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน ส่งเสริมการทำวิจัย แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ ความต้องการของสังคม

3. บทบาทในด้านการจัดองค์กร ผู้บริหารควรวางโครงสร้างการบริหารโรงเรียน กำหนดตำแหน่งของบุคลากร กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล

4. บทบาทในด้านการปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรใช้อำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจ ในกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา ประสานงานระหว่างบุคลากร สถานศึกษาและชุมชนสังคม ในการร่วมกันปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

5. บทบาทในด้านการประเมินผล ผู้บริหารควรประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางเพื่อให้บุคลากรได้นำไปพัฒนาตนเอง

จิตติมา วรณศรี (2557) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษามีทั้งหมด 8 บทบาท ดังนี้

1. บทบาทผู้นำ หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรม/ปฏิบัติตนเป็นผู้ริเริ่มในการคิด กระทำสิ่งต่างๆ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาสถานศึกษาไปในทางที่ดีขึ้น สามารถมีอิทธิพลต่อความคิด/พฤติกรรมของครู บุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถกระตุ้น ชักจูงโน้มน้าวและสร้างแรงบันดาลใจ ให้ผู้เกี่ยวข้องมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานหรือหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายและเกิดประสิทธิผลแก่สถานศึกษา

2. บทบาทผู้ประสานงานและสร้างเครือข่าย หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรม/ปฏิบัติตนเป็นผู้ประสานการดำเนินงานระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา ประสานความร่วมมือในการดำเนินงานกับหน่วยงานภายนอก สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นๆ หน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพสถานศึกษา

3. บทบาทนักแก้ปัญหา หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรม/ปฏิบัติตนเป็นผู้พิจารณาในการ ตัดสินใจแก้ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน ตั้งแต่การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา สร้างทางเลือกในการแก้ปัญหาและพิจารณาเลือกวิธีแก้ปัญหาที่เหมาะสมโดยยึดหลักคุณธรรม และคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ ตลอดจนเป็นผู้แทนในการเจรจาต่อรองเพื่อการดำเนินงานใดๆ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของสถานศึกษา

4. บทบาทนักพัฒนาระบบ หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรม/ปฏิบัติตนเป็นผู้คิดค้นพัฒนากระบวนการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจที่ชัดเจนของสถานศึกษา วางแผนการดำเนินงาน จัดโครงสร้างการบริหาร จัดสรรทรัพยากร อย่างเหมาะสมแก่กิจกรรมต่างๆ ทั้งงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร ฯลฯ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากร การดำเนินงานตามแผน การกำกับติดตามควบคุมการดำเนินงาน และการประเมินความสำเร็จในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์

5. บทบาทนักวิชาการ หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรม/ปฏิบัติตนเป็นผู้สืบค้น แสวงหาและเรียนรู้เพื่อให้เป็นผู้รอบรู้ด้านวิชาการ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูบุคลากร เป็นผู้นำในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นผู้นิเทศให้คำแนะนำ ช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนการสอนหรือการปฏิบัติงานด้านวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

6. บทบาทสร้างทีมงาน หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรม/ปฏิบัติตนเป็นผู้สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับครู บุคลากรและบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เป็นกัลยาณมิตร เอาใจใส่ ดูแลปฏิบัติตนต่อบุคลากรอย่างเท่าเทียมกัน สร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี พัฒนาการทำงานเป็นทีม ส่งเสริมให้เกิดความผูกพัน สามัคคี กลมเกลียวในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ บรรลุเป้าหมาย

7. บทบาทพัฒนาทรัพยากรบุคคล หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรม/ปฏิบัติตนเป็นผู้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ถ่ายทอดความรู้ สอนงาน หรือเป็นที่เลี้ยงแก่ครูในการปฏิบัติงานต่างๆ ในสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาทางวิชาการของครู เพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพของครู

8. บทบาทนักสื่อสาร หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรม/ปฏิบัติตนเป็นผู้แสวงหาข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่เท่าทันเหตุการณ์ ทั้งจากภายในและภายนอกสถานศึกษา ด้วยวิธีการหรือเครื่องมือต่างๆ อย่างหลากหลาย และเป็นผู้แจ้ง ประกาศ ถ่ายทอดหรือประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ไปสู่ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน ด้วยวิธีการ/ช่องทางต่างๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลอื่นได้รับรู้และมีความเข้าใจสามารถปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานได้สอดคล้องนโยบายและทิศทางดำเนินงานที่กำหนด

สุนันธินีย์ ม่วงเนียม (2560) ได้สังเคราะห์บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของนักวิชาการ และได้สรุปบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 9 ด้าน ดังนี้

1. บทบาทด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ผู้บริหารมีการศึกษาวิเคราะห์ หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากร ได้พัฒนา

หลักสูตร จัดทำหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ มีการส่งเสริมให้มีการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้และนำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียน และส่งเสริมสนับสนุนให้ใช้ เทคโนโลยีในการบริหารจัดการศึกษาและจัดการเรียนการสอน

2. บทบาทด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน หมายถึง ผู้บริหารมีการกำหนดทิศทางการบริหารและการปฏิบัติงานของสถานศึกษา มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและความสำเร็จของสถานศึกษา รวมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย ออกแบบโครงสร้างการบริหารงานและจัดกิจกรรมการบริหารสถานศึกษาตามนโยบายของสถานศึกษา พร้อมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ตำแหน่งของบุคลากรและกำหนดแนวทางความร่วมมือในการปฏิบัติงานจาก ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

3. บทบาทด้านการประสานความร่วมมือ หมายถึง ผู้บริหารมีการประสานงานระหว่างบุคลากรในสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการร่วมกันปฏิบัติงาน โดยการสร้างความร่วมมือ ร่วมสติปัญญากับบุคลากรทั้งในและนอกสถานศึกษา มีการส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษา เป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อบริการชุมชน และร่วมประชุมระดมความคิดเห็นในการจัดทำแผนปฏิบัติการการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

4. บทบาทด้านการส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากร หมายถึง ผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรโดยการประชุมสัมมนา ประชุมปฏิบัติการ ศึกษาดูงาน และมีการสนับสนุนให้บุคลากรใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5. บทบาทด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง ผู้บริหารมีการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม การจัดทำแผนและการประเมินคุณภาพของแผนการพัฒนากิจการการศึกษา มีการประเมินคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบและมีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี

6. บทบาทด้านการจัดสรรทรัพยากร หมายถึง ผู้บริหารมีการแสวงหาความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อระดมทรัพยากร และจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรในการพัฒนากิจการการศึกษาและควบคุมกำกับติดตามการใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

7. ด้านการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ หมายถึง ผู้บริหารมีความรู้ เทคนิควิธีการ การตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่อรองไกล่เกลี่ยปัญหาหรือความขัดแย้งระหว่างบุคคลทั้งในและนอกสถานศึกษาและมีการสนับสนุนอำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา

8. บทบาทด้านการประชาสัมพันธ์ หมายถึง ผู้บริหารให้ความสำคัญในการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสถานศึกษาและเผยแพร่แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้กับผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนทราบ

9. บทบาทด้านการสร้างแรงจูงใจ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างขวัญ กำลังใจ และสร้างความสุขในการทำงานให้กับบุคลากรในสถานศึกษา เป็นผู้กระตุ้นให้บุคลากร เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานร่วมกันในสถานศึกษา

ตาราง 3 แสดงการสังเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

รายการบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา	นักวิชาการ									สรุป
	จิตินา วรธรรมศรี	Knezevich	ภาณุรัตน์ ตรีเนนวี	Mintzberg	ธีระ บุญเจริญ	รังสรรค์ ประเสริฐศรี	สุนันท์ ธีระนิยม	ตำแหน่งนักวิชาการและระบบสารสนเทศ	ยัชมนิธ งามเมธย์	
1. บทบาทผู้นำ	✓	✓	✓	-	✓	✓	-	-	-	5
2. บทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9
3. บทบาทนักแก้ปัญหา	✓	✓	-	-	-	-	✓	-	-	3
4. บทบาทนักพัฒนาระบบ	✓	✓	✓	-	-	✓	✓	✓	✓	7
5. บทบาทนักวิชาการ	✓	✓	-	-	✓	-	✓	✓	-	5
6. บทบาทสร้างทีมงาน	✓	-	✓	-	✓	✓	✓	-	-	5
7. บทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล	✓	✓	-	-	✓	✓	✓	✓	-	6
8. บทบาทนักสื่อสาร	✓	✓	-	✓	✓	-	✓	✓	-	6
9. บทบาทนักประเมิน	-	✓	-	-	✓	✓	✓	✓	✓	6
10. บทบาทผู้แก้ความขัดแย้ง	-	✓	-	-	-	✓	-	-	-	2

ตาราง 3 (ต่อ)

		นักวิชาการ									
รายการบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา		คุณวุฒิ	Knezevich	การดี อำนวยวัฒนา	Mintzberg	ธีระ ธีรวิจิตร	ธีระ ธีรวิจิตร	ธีระ ธีรวิจิตร	ธีระ ธีรวิจิตร	ธีระ ธีรวิจิตร	สรุป
11. บทบาทผู้ตัดสินใจ		-	✓	-	✓	-	-	✓	-	✓	4
12. บทบาทผู้จัดการเปลี่ยนแปลง		-	✓	-	-	-	✓	-	✓	-	3
13. บทบาทผู้อำนวยความสะดวก		-	✓	✓	-	✓	-	✓	✓	-	5
14. บทบาทประธานในที่		-	✓	✓	-	-	-	-	-	-	2

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

จิรสุดา พิมพา (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการวางแผนงานวิชาการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการประเมินผลงานวิชาการ

ด้านการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถนำความรู้ไปใช้จัดทำสาระหลักสูตรของสถานศึกษา โดยวิธีการต่างๆ เช่น การจัดอบรม สัมมนา หรือฝึกปฏิบัติ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุม คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับสภาพปัญหาความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูได้รับการฝึกอบรมเทคนิค วิธีการสอน หรือเชิญวิทยากรจากภายนอกที่มีความรู้ ความสามารถมาให้ความรู้แก่ครูในเรื่องกระบวนการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มความสามารถในการจัดการเรียนการสอน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับ ติดตามประเมินผล และนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

จิราภา เพียรเจริญ (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่าผู้บริหารและครูมีระดับการรับรู้ในการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการกำหนดนโยบายและแผนการจัดการเรียนรู้ของครู มีค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนสูงสุด แต่ด้านการจัดสรรงบประมาณ และจัดทุนสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของครู มีค่าเฉลี่ยของคะแนนอยู่ในระดับต่ำ และด้านการส่งเสริมการพัฒนาครูมีค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนต่ำสุดตามลำดับ

กฤษณา ชันตา (2558) ด้านการวิจัยเพื่อคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียน ส่วนข้อที่อยู่ในระดับมากเรียงตามค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้แลกเปลี่ยนและนำผลการวิจัยที่ได้มาเผยแพร่ในสถานศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพงานวิจัยในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างครบถ้วน และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยไปปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน ส่วนข้อที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้จากงานวิจัยในชั้นเรียนกับสถานศึกษาอื่นอย่างต่อเนื่อง

ทิพวรรณ วงษาลาก (2558) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนโสตศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนภาคกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านงานการจัดการเรียนการสอน ด้านงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านงานวัดผลและประเมินผล ด้านงานนิเทศภายใน และด้านงานหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร

สุนันธิณี ม่วงเนียม (2560) ผลการศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนจัดการเรียนรวม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านนโยบายและการวางแผน รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านการจัดสรรทรัพยากร และด้านการสร้างแรงจูงใจ

ด้านบทบาทการประสานความร่วมมือของบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนตามบทบาทด้านการประสานความร่วมมือของบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับบทบาทอยู่ในระดับมาก โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความสัมพันธ์และร่วมมือกับบุคลากรในสถานศึกษาและจากหน่วยงานอื่นเพื่อร่วมกันปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแนวทางการสร้างความร่วมมือในการปฏิบัติงานระหว่างผู้ปกครองและชุมชน และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเชิญผู้เกี่ยวข้องจากภายนอกมาร่วมประชุมเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ด้านบทบาทการประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนตามบทบาทด้านการประชาสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับบทบาทอยู่ในระดับมาก โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษารายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเผยแพร่ผลงานของครูและนักเรียนเพื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสถานศึกษาให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ

ด้านบทบาทการวัดและประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนตามบทบาทด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับบทบาทอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผลการทำงานและการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับครูจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี และผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบโดยการนิเทศแบบกัลยาณมิตร และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบ กำกับ ติดตามกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

งานวิจัยต่างประเทศ

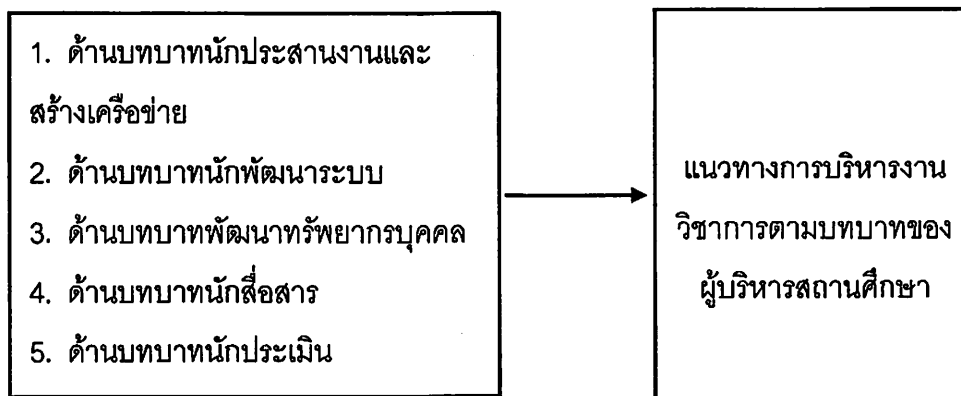
Warren (1974 อ้างถึงใน มหวัน คนกลาง, 2550) ได้วิจัยแนวปฏิบัติในการส่งเสริมครูประจำการ ผลการวิจัยพบว่า 1) ควรปรับปรุงโครงการให้เหมาะสมกับความต้องการของครูแต่ละคน 2) ควรมีการประเมินความต้องการและความสนใจของครูเป็นรายบุคคล

Minudin (1987 อ้างถึงใน กรวรรณ จันทร์ผา, 2549) ศึกษาเรื่องบทบาททางวิชาการของผู้บริหารในรัฐซาลาห์ มาเลเซีย ผลการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่ผู้บริหารมีหน้าที่หลัก คือ การประเมินผลโครงการของโรงเรียนสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานมีการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ กำหนดเป้าหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจน ควบคุมโครงการและกิจกรรมอื่นๆ ทั้งหมดของโรงเรียน และการสอนในระดับชั้น มีความรู้ความเข้าใจกฎข้อบังคับในการเรียนวิชาต่างๆ

Chester (1996 อ้างถึงใน จิราภา เพียรเจริญ, 2556) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารการศึกษาทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมที่ทำให้การบริหารงานวิชาการมีสมรรถภาพสูง คือ การส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น เช่น การส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนหลากหลายวิธี ให้คณะครูมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดอบรม สาธิตวิธีสอน เพื่อให้ครูคุ้นเคยกับแบบการสอนต่างๆ และจัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาเพิ่มเติมแก่ครู ส่งเสริมให้ครูอ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับวิชาครู เพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) สรุปรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ปีการศึกษา 2563 โดยแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 35 คน และครูจำนวน 897 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 932 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2563)
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ปีการศึกษา 2563 โดยแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน และครูจำนวน 264 คน จำนวนทั้งสิ้น 274 คน โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกนในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในแต่ละสหวิทยาเขต

ตาราง 4 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร)

สหวิทยาเขต	ประชากร (คน)		กลุ่มตัวอย่าง (คน)	
	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู
พิจิตร	9	301	3	88
สามง่าม	10	169	3	50
ตะพานหิน	8	207	2	61
บางมูลนาก	8	220	2	65
รวม	35	897	10	264

ที่มา: ข้อมูลสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร)
ณ วันที่ 20 กรกฎาคม 2563

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเรื่องการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย จุดมิกการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. บทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย	จำนวน 4 ข้อ
2. บทบาทนักพัฒนาระบบ	จำนวน 5 ข้อ
3. บทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล	จำนวน 8 ข้อ
4. บทบาทนักสื่อสาร	จำนวน 5 ข้อ
5. บทบาทนักประเมิน	จำนวน 6 ข้อ

มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เรื่องการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

3. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

5. นำเสนอแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้สำนวนภาษา โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะและข้อความถาม

รายนามผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

5.1 ดร.สถิรพร เชาว์นัย อาจารย์ภาควิชาบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

5.2 นายทินกร วิจิตพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาหลวง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

5.3 นางสาวพรพรรณ ภูเจริญ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไม้งาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2

6. ผู้วิจัยนำผลการตรวจสอบไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (Item-Objective Congruence Index: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนพิจารณา ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อเห็นด้วยว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

ให้คะแนน -1 เมื่อไม่เห็นด้วยว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

7. รวบรวมสรุปความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำมาปรับปรุงแก้ไขและหาความสอดคล้องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruence Index: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00

8. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลอง (Try-out) เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.98

9. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเป็นครั้งสุดท้าย ก่อนไปพิมพ์เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอเก็บข้อมูล พร้อมส่งแบบสอบถามถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและให้บริการทางไปรษณีย์

3. เป้าหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 274 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา จำนวน 274 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการทำวิจัยครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) ซึ่งผู้วิจัยได้แยกการวิเคราะห์ข้อมูลตามลักษณะของแบบสอบถาม ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) โดยนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อรายด้าน

โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง มีระดับการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง มีระดับการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง มีระดับการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง มีระดับการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง มีระดับการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 5 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยมีคุณสมบัติ คือ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน ที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา 5 ปีขึ้นไป และมีวิทยฐานะระดับชำนาญการพิเศษ จำนวน 3 คน และเป็นรองผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ ที่มีผลงานด้านการพัฒนาทักษะทางวิชาการของนักเรียนในระดับภูมิภาคและระดับประเทศ และมีวิทยฐานะระดับชำนาญการขึ้นไป จำนวน 2 คน

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

1. นายธีรวัช อุดคำมี ผู้อำนวยการโรงเรียนทุ่งโพธิ์พิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41
2. นาย ทินกร วิจิตพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาหลวง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกดาหาร
3. นายอนุชา นูรัตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกดาหาร
4. นายไพศาล ศิวเวทพิกุล รองผู้อำนวยการโรงเรียนสระหลวงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41
5. นางนพพร เสริมสิริกาญจนา รองผู้อำนวยการโรงเรียนตะพานหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นแบบเดิมคำตอบ

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. บทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย
2. บทบาทนักพัฒนาระบบ
3. บทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล
4. บทบาทนักสื่อสาร
5. บทบาทนักประเมิน

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สร้างคำถามในการสัมภาษณ์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และข้อมูลจากแบบสอบถามการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของแต่ละด้าน จำนวน 5 ด้าน มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมจากการศึกษาในชั้นตอนที่ 1

2. นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์ และเตรียมนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยติดต่อนัดหมายกับผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล นัดวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์

3. ดำเนินการสัมภาษณ์ตามแนวประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ในระหว่างวันที่ 16 - 22 มกราคม 2564

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ในการนำเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัย ได้นำเสนอโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษากาการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร)

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	153	55.84
ปริญญาโท	111	40.51
ปริญญาเอก	10	3.65
รวม	274	100.00
ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	10	3.65
ครู	264	96.35
รวม	274	100.00
ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	100	36.50
5 – 10 ปี	66	24.09
มากกว่า 10 ปี	108	39.41
รวม	274	100.00

จากตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 55.84 ระดับปริญญาโท จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 40.51 และระดับปริญญาเอก จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.65

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.65 และครู จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 96.35

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50 คน ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 5 – 10 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 24.09 และผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 39.41

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร)

ผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย ด้านบทบาทนักพัฒนาระบบ ด้านบทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ด้านบทบาทนักสื่อสาร และด้านบทบาทนักประเมิน ดังปรากฏในตาราง 6 - 11

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ในภาพรวม

ด้าน	การบริหารงานวิชาการตามบทบาท ของผู้บริหารสถานศึกษา	(n = 274)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{x}	SD		
1	บทบาทนักประสานงานและสร้าง เครือข่าย	4.14	0.69	มาก	5
2	บทบาทนักพัฒนาระบบ	4.36	0.58	มาก	1
3	บทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล	4.24	0.61	มาก	4
4	บทบาทนักสื่อสาร	4.31	0.61	มาก	3
5	บทบาทนักประเมิน	4.33	0.63	มาก	2
	รวมเฉลี่ย	4.28	0.57	มาก	-

จากตาราง 6 พบว่า การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ บทบาทนักพัฒนาระบบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.36$) รองลงมา ได้แก่ บทบาทนักประเมิน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.33$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ บทบาทผู้ประสานงานและสร้างเครือข่าย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.14$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ด้านบทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย

ข้อ	บทบาทนักประสานงานและสร้าง เครือข่าย	(n = 274)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{x}	SD		
1	ผู้บริหารมีการประสานงานกับ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการ กำหนดเป้าหมายของงานวิชาการ	4.30	0.68	มาก	1
2	ผู้บริหารร่วมมือกับบุคลากรใน สถานศึกษา ในการวิเคราะห์มาตรฐาน การเรียนรู้เพื่อพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	4.22	0.74	มาก	2
3	ผู้บริหารร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชนใน การวิเคราะห์สภาพความต้องการต่าง ๆของท้องถิ่น เพื่อจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา	4.04	0.89	มาก	3
4	ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วน ร่วมใน การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	4.00	0.87	มาก	4
รวมเฉลี่ย		4.14	0.69	มาก	-

จากตาราง 7 พบว่า การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ด้านบทบาทผู้ประสานงานและสร้างเครือข่าย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำหนดเป้าหมายของงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก

($\bar{x} = 4.30$) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารร่วมมือกับบุคลากรในสถานศึกษาในการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ด้านบทบาทนักพัฒนาระบบ

ข้อ	บทบาทนักพัฒนาระบบ	(n = 274)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{x}	SD		
1	ผู้บริหารกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และ โครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ ชัดเจน	4.41	0.71	มาก	2
2	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้อง กับหลักสูตรสถานศึกษา	4.45	0.66	มาก	1
3	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ให้ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.45	0.64	มาก	1
4	ผู้บริหารกำหนดแนวทางการแก้ไข ปัญหาและการพัฒนาผู้เรียนให้เกิด การเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น	4.25	0.70	มาก	3
5	ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่ของ บุคลากรให้เหมาะสมตาม ความสามารถและความถนัดของแต่ละ บุคคล	4.25	0.73	มาก	3
รวมเฉลี่ย		4.36	0.58	มาก	-

จากตาราง 8 พบว่า การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ด้านบทบาทนักพัฒนาระบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากันทั้ง 2 ข้อ ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.45$) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.41$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากันทั้ง 2 ข้อ ได้แก่ ผู้บริหารกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น และผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรให้เหมาะสมตามความสามารถและความถนัดของแต่ละบุคคล อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.25$)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ด้านบทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล

ข้อ	บทบาทนักพัฒนา ทรัพยากรบุคคล	(n = 274)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{x}	SD		
1	ผู้บริหารพัฒนาครูและบุคลากรใน สถานศึกษาด้านงานวิชาการอย่าง ต่อเนื่อง	4.18	0.77	มาก	7
2	ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ครูเข้ารับ การฝึกอบรม เข้าร่วมประชุม สัมมนา เพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถในการ ปฏิบัติงานด้านวิชาการ	4.32	0.75	มาก	2
3	ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ครูศึกษา ดูงาน เพื่อพัฒนาบุคลากรครูให้เป็น บุคคลแห่งการเรียนรู้	4.29	0.70	มาก	3

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทนักพัฒนา ทรัพยากรบุคคล	(n = 274)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{x}	SD		
4	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้ กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างเป็นระบบ	4.15	0.80	มาก	8
5	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่หลากหลายในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	4.20	0.74	มาก	6
6	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูนำความรู้ที่ ได้รับจากการอบรมมาขยายผลให้กับ เพื่อนครูในสถานศึกษา	4.23	0.74	มาก	5
7	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้วัดและ ประเมินผลที่หลากหลาย ตรงตาม สภาพจริงและสอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายการเรียนรู้	4.25	0.75	มาก	4
8	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูนำ เทคโนโลยีมา ใช้เพื่อพัฒนาการศึกษา อย่างเป็นระบบ	4.34	0.67	มาก	1
รวมเฉลี่ย		4.24	0.61	มาก	-

จากตาราง 9 พบว่า การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ด้านบทบาทพัฒนาทรัพยากรบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาการศึกษาอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.34$) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม เข้าร่วมประชุม สัมมนาเพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก

($\bar{x} = 4.32$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ด้านบทบาทนักสื่อสาร

ข้อ	บทบาทนักสื่อสาร	(n = 274)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{x}	SD		
1	ผู้บริหารสามารถเสาะหาข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจัดการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในปัจจุบัน ทั้งจากภายในและภายนอกสถานศึกษา	4.23	0.77	มาก	4
2	ผู้บริหารมีการแจ้ง ประกาศ หรือประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน ไปสู่ครู บุคลากร ผู้ปกครองและชุมชน	4.22	0.74	มาก	5
3	ผู้บริหารมีการปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระทรวงศึกษาธิการ	4.39	0.67	มาก	2
4	ผู้บริหารมีการปรับเปลี่ยนทิศทางการดำเนินงานของโรงเรียนตามที่กำหนดไว้	4.28	0.75	มาก	3
5	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนใช้เทคโนโลยีในการแจ้งข่าวสารหรือรับข้อมูลข่าวสารจากภายในและภายนอกสถานศึกษา	4.41	0.62	มาก	1
	รวมเฉลี่ย	4.31	0.61	มาก	-

จากตาราง 10 พบว่า การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ด้านบทบาทนักสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนใช้เทคโนโลยีในการแจ้งข่าวสารหรือรับข้อมูลข่าวสารจากภายในและภายนอกสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.41$) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมีการปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.39$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการแจ้ง ประกาศ หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนไปสู่ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22$)

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ด้านบทบาทนักประเมิน

ข้อ	บทบาทนักประเมิน	(n = 274)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{x}	SD		
1	ผู้บริหารมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.34	0.71	มาก	3
2	ผู้บริหารให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทาง เพื่อให้ครูและบุคลากรได้นำไปพัฒนาตนเอง	4.28	0.75	มาก	5
3	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการประเมินคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ	4.27	0.74	มาก	6
4	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเป็นรายบุคคล	4.40	0.71	มาก	1
5	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.38	0.68	มาก	2

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทนักประเมิน	(n = 274)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{x}	SD		
6	ผู้บริหารมีการตรวจสอบ กำกับ ติดตามการประเมินคุณภาพของ แผนการพัฒนาการจัดการศึกษา	4.31	0.75	มาก	4
รวมเฉลี่ย		4.33	0.63	มาก	-

จากตาราง 11 พบว่า การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ด้านบทบาทนักประเมิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.40$) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.38$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการประเมินคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$)

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร)

1. บทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย

แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย ประกอบด้วย

1.1 ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีแนวทางการบริหารงาน ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านการมีส่วนร่วมเข้ามาใช้ในการบริหารงาน โดยจัดให้มีการประชุมผู้ปกครอง ชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อปรึกษาหารือ และกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งวางแผนและดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามข้อมูลที่สถานศึกษาสามารถทำได้ อีกทั้ง จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่ให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาประยุกต์ใช้ในหลักสูตร

2. บทบาทนักพัฒนาระบบ

แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบทบาทนักพัฒนาระบบ ประกอบด้วย

2.1 ผู้บริหารกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น มีแนวทางการบริหารงาน ดังนี้ ผู้บริหารควรร่วมมือกับครูในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล รวมทั้งวิเคราะห์ปัญหาว่าเกิดขึ้นจากอะไร และขอความร่วมมือจากครู ผู้ปกครองในการกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้จัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ไขพฤติกรรมของผู้เรียน รวมทั้งจัดโครงการคลินิกวิชาการนอกเวลาเรียนซึ่งเป็นกิจกรรมสอนซ่อมเสริม เสริมคนเก่ง ซ่อมคนอ่อน โดยผู้บริหารจะต้องสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ในการผลิตสื่อการสอน และส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผู้เรียน และมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

2.2 ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรให้เหมาะสมตามความสามารถและความถนัดของแต่ละบุคคล มีแนวทางการบริหารงาน ดังนี้ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้เรียนรู้เพิ่มเติม ใช้กระบวนการ PDCA ในการพัฒนาความรู้ความสามารถของครู โดยให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนาครูให้มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ/การปฏิบัติงาน ทั้งด้านงานสอนและงานพิเศษ เน้นให้ครูสอนให้ตรงวิชา/ตามความถนัดและนำครูไปศึกษาดูงานในสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (best practice) และนำเสนอ อีกทั้ง แต่งตั้งการปฏิบัติงานพิเศษ 4 กลุ่มงาน มอบหมายภาระงานแก่ครูให้เกิดประโยชน์และให้งานประสบผลสำเร็จ รวมทั้งให้ขวัญกำลังใจ และอำนวยความสะดวกในการทำงานของบุคลากร ตลอดจน กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานของครูอย่างต่อเนื่อง และสรุปผล ประเมินผลการปฏิบัติงานของครู และชมเชยหรือร่วมยินดีกับครูเมื่องานประสบผลสำเร็จ อีกทั้ง จัดทำ PLC เพื่อพูดคุยปัญหาและร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานของครู

3. บทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล

แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ประกอบด้วย

3.1 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีแนวทางการบริหารงาน ดังนี้ ผู้บริหารควรพัฒนาครูให้มีความรู้ในด้านการทำวิจัย ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน โดยศึกษาวิจัยเล่มอื่นที่น่าสนใจและที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาผู้เรียน และสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรที่จำเป็นต่อการวิจัย และอำนวยความสะดวก/ช่วยเหลือครูในการทำวิจัย ตลอดจนกำกับ ติดตาม และสรุปรายงานประเมินผล อีกทั้งจัดให้มีการทำ PLC ทุกสัปดาห์ เพื่อพูดคุยปัญหาของนักเรียนและให้ครูนำปัญหาที่พบจากการจัดการเรียน

การสอน ประกอบกับข้อมูลจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มาทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน และนำผลการวิจัยที่ได้มาเผยแพร่ไปยังครูและผู้บริหารในสถานศึกษา

4. บทบาทนักสื่อสาร

แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบทบาทนักสื่อสาร ประกอบด้วย

4.1 ผู้บริหารมีการแจ้ง ประกาศ หรือประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนไปสู่ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน มีแนวทางการบริหารงาน ดังนี้ ผู้บริหารควรประชุม สร้างเครือข่ายชุมชน เพื่อสร้างความตระหนักให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและรับรู้การทำงานของโรงเรียน รวมถึงการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร/กิจกรรมของโรงเรียนผ่านทางเสียงตามสาย แผ่นพับ เว็บไซต์โรงเรียน และโซเชียลมีเดียต่างๆ เช่น Line, Facebook, Zoom, Google Meet เป็นต้น โดยประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทุกเดือน รวมทั้ง เข้าร่วมชมเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้แก่ชุมชนได้ทราบโดยทั่วกัน

5. บทบาทนักประเมิน

แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบทบาทนักประเมิน ประกอบด้วย

5.1 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการประเมินคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ มีแนวทางการบริหารงาน ดังนี้ ผู้บริหารควรมีความรู้ในเรื่องการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้ครูปฏิบัติงานเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายใน รวมทั้งนำครูศึกษาดูงานของโรงเรียนที่มีความพร้อมในด้านนิเทศ และวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา (SWOT) เพื่อวางแผนการดำเนินการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลอย่างเป็นขั้นตอน โดยแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบในการดำเนินการนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และให้ครูจัดทำ SAR ของโรงเรียนประจำปี เพื่อปรับปรุง แก้ไขการปฏิบัติงานครั้งต่อไป

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา และแนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) โดยผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ปีการศึกษา 2563 โดยแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 35 คน และครูจำนวน 897 คน จำนวนทั้งสิ้น 932 คน ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 274 คน โดยแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน และครูจำนวน 264 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ปีการศึกษา 2563 ในแต่ละสหวิทยาเขต

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่และค่าร้อยละ ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการหาค่า IOC ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการโดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จัดทำหนังสือ

ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและบางส่วน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้บริการทางไปรษณีย์ จำนวน 274 ฉบับ ได้รับคืน จำนวน 274 ฉบับ คิด เป็นร้อยละ 100.00

ขั้นตอนที่ 2

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 5 คน โดยมีคุณสมบัติ คือ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน ที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา 5 ปีขึ้นไป และมีวิทยฐานะระดับชำนาญการพิเศษ จำนวน 3 คน และเป็นรองผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่าย วิชาการ ที่มีผลงานด้านการพัฒนาทักษะทางวิชาการของนักเรียนในระดับภูมิภาคและ ระดับประเทศ และมีวิทยฐานะระดับชำนาญการขึ้นไป จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงาน วิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41 (พิจิตร) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นลักษณะเป็น แบบเติมคำตอบ และตอนที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41 (พิจิตร) มีลักษณะเป็นแบบ สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) จำนวน 5 ด้าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการขอหนังสือจาก บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยติดต่อดำเนินการวัน เวลา และสถานที่กับผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อทำการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล และดำเนินการสัมภาษณ์ตามแนวประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ ในระหว่างวันที่ 16 - 22 มกราคม 2564

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษากิจการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) พบว่าผลการศึกษากิจการบริหารงาน วิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การบริหารงาน วิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บทบาทนักพัฒนาระบบ บทบาทนักประเมิน บทบาท

นักสื่อสาร บทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล และบทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ปรากฏผลดังนี้

1. บทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย พบว่า การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ด้านบทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย โดยภาพรวมรายชื่อทุกชื่ออยู่ในระดับมาก โดยชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตลอดจน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำหนดเป้าหมายของงานวิชาการ รองลงมา คือ ผู้บริหารร่วมมือกับบุคลากรในสถานศึกษา และชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2. บทบาทนักพัฒนาระบบ พบว่า การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ด้านบทบาทนักพัฒนาระบบ โดยภาพรวมรายชื่อทุกชื่ออยู่ในระดับมาก โดยชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากันทั้ง 2 ชื่อ คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร รองลงมา คือ ผู้บริหารกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน และชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากันทั้ง 2 ชื่อ คือ ผู้บริหารกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น และผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรให้เหมาะสมตามความสามารถและความถนัดของแต่ละบุคคล

3. บทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล พบว่า การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ด้านบทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล โดยภาพรวมรายชื่อทุกชื่ออยู่ในระดับมาก โดยชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาการศึกษาอย่างเป็นระบบ รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม เข้าร่วมประชุม สัมมนาเพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ และชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ

4. บทบาทนักสื่อสาร พบว่า การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ด้านบทบาทนักสื่อสาร โดยภาพรวมรายชื่อทุกชื่ออยู่ในระดับมาก โดยชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้

ครูและบุคลากรในโรงเรียนใช้เทคโนโลยีในการแจ้งข่าวสารหรือรับข้อมูลข่าวสารจากภายในและภายนอกสถานศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระทรวงศึกษาธิการ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการแจ้ง ประกาศ หรือประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนไปสู่ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน

5. บทบาทนักประเมิน พบว่า การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ด้านบทบาทนักประเมิน โดยภาพรวมรายชื่อทุกชื่ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเป็นรายบุคคล รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการประเมินคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) พบว่า

1. บทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย

แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย ประกอบด้วย

1.1 ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีแนวทางการบริหารงาน ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินกิจกรรมมาภิบาล ด้านการมีส่วนร่วมเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน โดยจัดให้มีการประชุมผู้ปกครอง ชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อปรึกษาหารือและกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้ง วางแผนและดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามข้อมูลที่สถานศึกษาสามารถทำได้ อีกทั้ง จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่ให้ผู้เรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาประยุกต์ใช้ในหลักสูตร

2. บทบาทนักพัฒนาระบบ

แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบทบาทนักพัฒนาระบบ ประกอบด้วย

2.1 ผู้บริหารกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น มีแนวทางการบริหารงาน ดังนี้ ผู้บริหารควรร่วมมือกับครูในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล รวมทั้งวิเคราะห์ปัญหาว่าเกิดขึ้นจากอะไร และขอความร่วมมือจากครู ผู้ปกครองใน

การกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้จัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ไขพฤติกรรมของผู้เรียน รวมทั้ง จัดโครงการคลินิกวิชาการนอกเวลาเรียนซึ่งเป็นกิจกรรมสอนซ่อมเสริม เสริมคนเก่ง ซ่อมคนอ่อน โดยผู้บริหารจะต้องสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ในการผลิตสื่อการสอน และส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผู้เรียน และมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

2.2 ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรให้เหมาะสมตามความสามารถ และ ความถนัดของแต่ละบุคคล มีแนวทางการบริหารงาน ดังนี้ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้เรียนรู้เพิ่มเติม ใช้กระบวนการ PDCA ในการพัฒนาความรู้ความสามารถของครู โดยให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนาครูให้มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ/การปฏิบัติงาน ทั้งด้านงานสอนและงาน พิเศษ เน้นให้ครูสอนให้ตรงวิชา/ตามความถนัด และนำครูไปศึกษาดูงานในสถานศึกษาที่มีแนว ปฏิบัติที่ดี (best practice) และนำเสนอใจ อีกทั้ง แต่งตั้งการปฏิบัติงานพิเศษ 4 กลุ่มงาน มอบหมาย ภาระงานแก่ครูให้เกิดประโยชน์และให้งานประสบผลสำเร็จ รวมทั้งให้ขวัญกำลังใจ และอำนวยความสะดวกในการทำงานของบุคลากร ตลอดจน กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานของครูอย่าง ต่อเนื่อง และสรุปผล ประเมินผลการปฏิบัติงานของครู และชมเชยหรือร่วมยินดีกับครูเมื่องาน ประสบผลสำเร็จ อีกทั้งจัดทำ PLC เพื่อพูดคุยปัญหาและร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหา การปฏิบัติงานของครู

3. บทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล

แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบทบาท นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ประกอบด้วย

3.1 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็น ระบบ มีแนวทางการบริหารงาน ดังนี้ ผู้บริหารควรพัฒนาครูให้มีความรู้ในด้านการทำวิจัย ส่งเสริม ให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน โดยศึกษาวิจัยเล่มอื่นที่น่าสนใจและที่ประสบความสำเร็จใน การพัฒนาผู้เรียน และสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรที่จำเป็นต่อการวิจัยและอำนวยความสะดวก/ช่วยเหลือครูในการทำวิจัย ตลอดจน กำกับ ติดตาม และสรุปรายงานประเมินผล อีกทั้งจัดให้มีการทำ PLC ทุกสัปดาห์เพื่อพูดคุยปัญหาของนักเรียน และให้ครูนำปัญหาที่พบจาก การจัดการเรียนการสอน ประกอบกับข้อมูลจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มาทำวิจัยเพื่อพัฒนา ผู้เรียน และนำผลการวิจัยที่ได้มาเผยแพร่ไปยังครูและผู้บริหารในสถานศึกษา

4. บทบาทนักสื่อสาร

แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบทบาทนัก สื่อสาร ประกอบด้วย

4.1 ผู้บริหารมีการแจ้ง ประกาศ หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนไปสู่ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน มีแนวทางการบริหารงาน ดังนี้ ผู้บริหารควรประชุม สร้างเครือข่ายชุมชน เพื่อสร้างความตระหนักให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม และรับรู้การทำงานของโรงเรียน รวมถึงการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร/กิจกรรมของโรงเรียนผ่านทางเสียงตามสาย แผ่นพับ เว็บไซต์โรงเรียน และโซเชียลมีเดียต่างๆ เช่น Line, Facebook, Zoom, Google Meet เป็นต้น โดยประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารทุกเดือน รวมทั้ง เข้าชุมชนเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้แก่ชุมชนได้ทราบโดยทั่วกัน

5. บทบาทนักประเมิน

แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบทบาทนักประเมิน ประกอบด้วย

5.1 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการประเมินคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ มีแนวทางการบริหารงาน ดังนี้ ผู้บริหารควรมีความรู้ในเรื่องการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้ครูปฏิบัติงานเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายใน รวมทั้งนำครูศึกษาดูงานของโรงเรียนที่มีความพร้อมในด้านนิเทศ และวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา (SWOT) เพื่อวางแผนการดำเนินการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลอย่างเป็นขั้นตอน โดยแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบในการดำเนินการนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และให้ครูจัดทำ SAR ของโรงเรียนประจำปี เพื่อปรับปรุง แก้ไขการปฏิบัติงานครั้งต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษากิจการการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษากิจการการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) พบว่า การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้ เนื่องจากงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมการเรียนรู้ อีกทั้ง ฝึกให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องใช้บทบาทต่างๆ ในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพวรรณ วงษาลาภ (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนโสตศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ภาค

กลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน

1. บทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย พบว่า การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านนักประสานงานและสร้างเครือข่าย ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารอาจคิดว่างานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาถือเป็นงานของสถานศึกษาโดยตรงจึงไม่น่าเกี่ยวข้องกับชุมชน อีกทั้ง ชุมชนอาจคิดว่าการพัฒนาหลักสูตรนั้นเป็นสิ่งที่กำหนดมาจากกระทรวงศึกษาธิการแล้วส่งลงมายังสถานศึกษา ซึ่งถือว่าไม่เกี่ยวข้องกับชุมชนและถือเป็นเรื่องไกลตัวที่ชุมชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพันธ์ิณี ม่วงเนียม (2560) ได้ศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูผู้สอนในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า บทบาทด้านการประสานความร่วมมือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับบทบาทอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเชิญผู้เกี่ยวข้องจากภายนอกมาร่วมประชุมเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรสุดา พิมพา (2556) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า บทบาทด้านการพัฒนาหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับบทบาทอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชน และท้องถิ่น ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนา ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและบรรลุมิติวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สัมมนา ธรนิษฐ์ (2556 อ้างถึงใน สุพันธ์ิณี ม่วงเนียม, 2560) ที่ได้เสนอไว้ว่า ผู้บริหารควรใช้อำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจในกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา ประสานงานระหว่างบุคลากรสถานศึกษาและชุมชนสังคม ในการร่วมกันปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. บทบาทนักพัฒนาระบบ พบว่า การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านนักพัฒนาระบบ โดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากันทั้ง 2 ข้อ คือ ผู้บริหารกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น และผู้บริหรกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรให้เหมาะสมตามความสามารถและความถนัดของแต่ละบุคคล ทั้งนี้ เนื่องจากปัญหาด้านงานวิชาการหลักๆแล้ว คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนั้นอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ ผู้บริหารจึงต้องมีการแก้ไขปัญหา โดยการส่งเสริมครูทำวิจัย คิดค้นสื่อ นวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ที่เพิ่มขึ้น แต่ด้วยนักเรียนที่มีจำนวนมาก อีกทั้งยังมีปัญหาด้านการเรียนที่หลากหลาย จึงอาจทำให้แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นรายบุคคลนั้นยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร หรือแนวทางการแก้ไขปัญหานั้นอาจจะยังไม่ครอบคลุมกับนักเรียนทุกกลุ่ม อีกทั้งการกำหนดบทบาทหน้าที่แก่ครู และบุคลากรในสถานศึกษานั้น ไม่ได้คำนึงถึงความเหมาะสมหรือความถนัดของครู และบุคลากรในสถานศึกษา จึงทำให้งานทั้งด้านการสอน และงานฝ่ายนั้นไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรสุดา พิมพา (2556) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมืองจังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า บทบาทด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ทุกข้อมีระดับบทบาทอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับติดตามประเมินผล และนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นที่จะต้องคิด ตัดสินใจในการแก้ไขปัญห การเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกำหนดโครงสร้างการบริหารงาน บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานแก่ครูและบุคลากรให้เหมาะสมและชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จิตติมา วรณศรี (2557) ที่ได้เสนอว่า ผู้บริหารต้องจัดโครงสร้างการบริหาร และจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสมแก่กิจกรรมต่างๆ ทั้งงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร ฯลฯ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน รวมถึงการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากร และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูบุคลากร เป็นผู้นำในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นผู้

นิเทศให้คำแนะนำ ช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนการสอนหรือการปฏิบัติงานด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

3. บทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล พบว่า การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารเข้าใจว่าการทำวิจัยของครูนั้น จำเป็นที่จะต้องทำทุกปีอยู่แล้ว ผู้บริหารจึงไม่ได้คอยให้ความสำคัญกับคุณภาพของงานวิจัย หรือไม่ได้สนใจว่างานวิจัยที่ครูทำนั้นพัฒนาผู้เรียนได้หรือไม่ จึงไม่ได้มีการกระตุ้นให้ครูทำการวิจัยที่หลากหลายเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณา ชันตา (2558) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับบทบาทอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้จากงานวิจัยชั้นเรียนกับสถานศึกษาอื่นอย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยไปปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการทำวิจัย และส่งเสริมให้ครูพัฒนากระบวนการวิจัยนั้น เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและเต็มตามศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุนันธิณี ม่วงเนียม (2560) ได้เสนอว่า ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4. บทบาทนักสื่อสาร พบว่า การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านนักสื่อสาร โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการแจ้ง ประกาศ หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนไปสู่ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารอาจเห็นว่าการจัดการศึกษาถือเป็นเรื่องภายในสถานศึกษา และไม่เห็นถึงความสำคัญของการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ในเรื่องผลงานของครู นักเรียน และการจัดกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษา ถือเป็นเรื่องส่วนบุคคล จึงไม่จำเป็นต้องแจ้งหรือประชาสัมพันธ์ให้บุคคลอื่นได้ทราบซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันธิณี ม่วงเนียม (2560) ได้ศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษาพิเศษโลกเขต 1 พบว่า บทบาทด้านการประชาสัมพันธ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับบทบาทอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา

เผยแพร่ผลงานของครูและนักเรียน เพื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสถานศึกษาให้ผู้ปกครอง และชุมชนทราบ ดังนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องแจ้งข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการศึกษา การดำเนินงานหรือกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษา ให้ทั้งบุคคลภายในและบุคคลภายนอกได้ทราบ เพื่อทุกคนจะได้ทราบความเคลื่อนไหวของสถานศึกษาว่ามีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นบ้าง เพื่อชุมชนจะได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษา อีกทั้งยังช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับชุมชน ในการดำเนินงานของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ธีระ ฤกษ์เจริญ (2550) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับงาน ด้านการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารสถานศึกษาให้ชุมชน และสาธารณชนทราบโดยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน และสร้างการมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น

5. บทบาทนักประเมิน พบว่า การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านนักประเมิน โดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการประเมินคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ เนื่องจากสถานศึกษาจะต้องมีการประเมินภายในสถานศึกษาอย่างน้อย 3 ปี ต่อครั้ง ซึ่งจะประเมินทุกปีก็ได้โดยไม่ต้องรอให้ครบ 3 ปี แต่การประเมินภายในนั้นเป็นการประเมินจากบุคคลในสถานศึกษา จึงทำให้เกณฑ์การประเมินไม่เป็นไปตามมาตรฐาน และการประเมินส่วนใหญ่้นั้นมักจะดูจากเอกสารเป็นหลัก มากกว่าการปฏิบัติงานจริงๆ ของครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันธินีย์ ม่วงเนียม (2560) ได้ศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูผู้สอนในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า บทบาทด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ทุกข้อมีระดับบทบาทอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบ กำกับ ติดตาม กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้อง กำกับ ติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะได้ทราบกระบวนการปฏิบัติงานของครู อีกทั้งจะได้ช่วยกันแก้ไขปัญหา อุปสรรคที่พบเจอ และนำมาพัฒนาในการปฏิบัติงานครั้งต่อไป เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีระบบและมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553 อ้างถึงใน สุนันธินีย์ ม่วงเนียม, 2560) ได้เสนอว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการนิเทศแบบกัลยาณมิตร เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับแนวคิดของ สุนันธินีย์ ม่วงเนียม (2560) ได้เสนอว่า ผู้บริหารควรมีการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม การจัดทำแผนและการประเมินคุณภาพของแผน

การพัฒนาการจัดการศึกษา มีการประเมินคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบและมีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้หลักการมีส่วนร่วม โดยจัดให้มีการประชุมผู้ปกครอง ชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อปรึกษาหารือ และกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้ง วางแผนและดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามข้อมูลที่สถานศึกษาสามารถทำได้ อีกทั้ง จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่ให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ เนื่องจากการบริหารงานวิชาการนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการสอบถามความต้องการของผู้ปกครอง และชุมชน ว่าต้องการพัฒนาบุตรหลานของตนไปในทิศทางใด เพื่อนำข้อเสนอหรือข้อคิดเห็นนั้นมาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ที่สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้ ซึ่งการพบปะ พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนนั้น จะช่วยสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมหรือการดำเนินงานต่างๆ ในสถานศึกษาให้แก่ผู้ปกครอง และชุมชนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุนันธิณีย์ ม่วงเนียม (2560) ได้เสนอว่า ผู้บริหารควรประสานงานระหว่างบุคลากรในสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการร่วมกันปฏิบัติงาน โดยการสร้างความร่วมมือ ร่วมสติปัญญากับบุคลากรทั้งในและนอกสถานศึกษา มีการส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษา เป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อบริการชุมชน และร่วมประชุมระดมความคิดในการจัดทำแผนปฏิบัติการการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และสอดคล้องกับแนวคิดของ จิตินา วรณศรี (2557) ที่ได้เสนอว่า ผู้บริหารควรเป็นผู้ประสานการดำเนินงานระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา ประสานความร่วมมือในการดำเนินงานกับหน่วยงานภายนอก สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นๆ หน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการดำเนินการตามบทบาทด้านต่างๆ เพื่อส่งเสริมการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. บทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยจัดประชุมผู้ปกครอง ชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อปรึกษาหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการจัดการศึกษา รวมทั้ง ร่วมกันวางแผนและดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น เพื่อที่ชุมชนจะได้เข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาของสถานศึกษามากขึ้น อีกทั้งยังสามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคมได้

2. บทบาทนักพัฒนาระบบ ผู้บริหารสถานศึกษาควรวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และวิเคราะห์ปัญหาของผู้เรียน ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองช่วยส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน และขอความร่วมมือจากครูให้จัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม โดยสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ในการผลิตสื่อการสอน และส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผู้เรียน และมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง อีกทั้ง ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนาทั้งด้านงานสอนและงานพิเศษ นำครูไปศึกษาดูงานในสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดีและน่าสนใจ

3. บทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูทำ PLC ทุกสัปดาห์เพื่อพูดคุยปัญหาของนักเรียน และให้ครูนำปัญหาที่พบจากการจัดการเรียนการสอน ประกอบกับข้อมูลจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มาทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยให้ครูศึกษาวิจัยเล่มอื่นที่น่าสนใจและที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาผู้เรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรที่จำเป็นต่อการวิจัย และอำนวยความสะดวก/ช่วยเหลือครูในการทำวิจัย ตลอดจน กำกับ ติดตาม และสรุปรายงานประเมินผล

4. บทบาทนักสื่อสาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรประชาสัมพันธ์ข่าวสาร/กิจกรรมของโรงเรียนเป็นประจำทุกเดือน ผ่านทางเสียงตามสาย แผ่นพับ เว็บไซต์โรงเรียน และโซเชียลมีเดียต่างๆ เช่น Line, Facebook, Zoom, Google Meet, เป็นต้น เพื่อที่ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่นๆ จะสามารถรับข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง เมื่อผู้ปกครอง ชุมชน ได้รับความรู้ ข้อมูล ความเคลื่อนไหวของสถานศึกษา จะทำให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีความเชื่อมั่น และไว้วางใจในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

5. บทบาทนักประเมิน ผู้บริหารสถานศึกษาควรวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา เพื่อวางแผนการดำเนินการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลอย่างเป็นขั้นตอน และนำครูศึกษาดูงานของโรงเรียนที่มีความพร้อมในด้านนิเทศ เพื่อนำมาเป็นแนวทางการปฏิบัติงานของครู โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบในการดำเนินการนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการ
2. ควรศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรวรรณ จันทร์ผา. (2549). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนระดับช่วงชั้นที่ 1-2 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษามภาค บังคับ พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ).
- กฤษณา ชันตา. (2558). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 9 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัย ราชภัฏกาญจนบุรี.
- ขนิษฐา จิรนนท์. (2552). การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยใน ชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คุรุสภา. (2556). ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556. สืบค้น 10 ธันวาคม 2563, จาก <https://www.ksp.or.th/ksp2018>
- จิรสุดา พิมพ์า. (2556). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- จิราภา เพียรเจริญ. (2556). บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูตามหลักสูตร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปทุมธานี (วิทยานิพนธ์ปริญญา โทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- จิรินทร์ แสกระโทก. (2551). การศึกษาคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาใน โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ในกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตติมา วรรณศรี. (2557). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.

- ทิพวรรณ วงษาลภ. (2558). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนโสตศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ภาคกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต)*. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- มชวัน คนกลาง. (2550). *ความต้องการพัฒนาตนเองในงานวิชาการของครูผู้สอนโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต)*. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สุนันธิณีย์ ม่วงเนียม. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต)*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- Mintzberg, H. (1973). *The Nature of Managerial Work*. New York: Harper and Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ดร. สติรพร เชาวน์ชัย อาจารย์ภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. นายทินกร วิชิตพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาหลวง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 2
3. นางสาวพรพรรณ ภูเจริญ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไม้งาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. นายธีรวัช อุดคำมี ผู้อำนวยการโรงเรียนทุ่งโพธิ์พิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 41
2. นายทินกร วิชิตพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาหลวง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 2
3. นายอนุชา บุรัตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 2
4. นายไพศาล ศิวเวทพิกุล รองผู้อำนวยการโรงเรียนสระหลวงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 41
5. นางนภาพร เสริมสิริกาญจนารองผู้อำนวยการโรงเรียนตะพานหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 41

ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๓๙

ที่ อว ๐๒๐๓.๐๒/ว ๐๔๙๔ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔

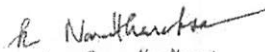
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าด้วยตนเอง

เรียน ดร.สทิธร เขาวนชัย

ด้วย นางสาวสุกัญญา กองสวรรค์ รหัสประจำตัว ๒๒๐๗๐๔๓๘ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง "แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๑ (พิจิตร)" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าด้วยตนเอง

ในการค้นคว้าด้วยตนเองเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าด้วยตนเอง ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ดร.คนิตา นรดีรักษา)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๔๙๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรียน คุณพระพรณ ภูเจริญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย ด้วย นางสาวสุกัญญา กองสวรรค์ รหัสประจำตัว ๒๒๐๗๐๔๓๔ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง "แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๑ (พิจิตร)" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุบไมยอริชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศนิดา นัตถรักษา)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๓๖-๘๘๓๙

โทรสาร ๐-๕๕๓๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวสุกัญญา กองสวรรค์

โทร ๐๘-๕๓๐๘-๔๑๙๕

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๙๙๔

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรียน คุณทินกร วิจิตรพันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย ด้วย นางสาวสุภิญญา กองสวรรค์ รหัสประจำตัว ๖๒๐๗๐๔๓๘ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๑ (พิจิตร)” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุบไมยอริชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.คณิดา นรัตถรักษา)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๓๙

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๖๖

๒. นางสาวสุภิญญา กองสวรรค์

โทร ๐๘-๕๓๐๘-๕๑๙๔

ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ อว.๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๔๔๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๓๓ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนตะพานหิน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน.....ฉบับ

ด้วย นางสาวสุกัญญา กองสวรรค์ รหัสประจำตัว ๖๒๐๗๐๔๓๘ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ได้ทำการค้นคว้าด้วยตนเอง
เรื่อง “แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต ๔๑ (พิจิตร)” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษานหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุบไมโยธินชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา
ค้นคว้าด้วยตนเอง

ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเรื่องนี้ จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน
บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้มีสิทธิดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.คณิดา นันตกร)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๕๕๕๖ ๘๘๓๙

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๖๖

๒. นางสาวสุกัญญา กองสวรรค์

โทร ๐๘-๕๓๐๘-๔๑๕๔

ที่ อว.๐๖๐๓.๐๖/ว ๐๘๘๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนสระหลวงพิทยาคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน.....ฉบับ

ด้วย นางสาวสุกัญญา กองสวรรค์ รหัสประจำตัว ๖๒๐๗๐๕๓๘ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการค้นคว้าด้วยตนเอง
เรื่อง "แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต ๕๑ (พิจิตร)" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปโมะอริชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา
ค้นคว้าด้วยตนเอง

ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเรื่องนี้ จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน
บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้มีโอกาสดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.คณิดา นัตถกุลไชยา)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๕๕๘๖ ๘๘๓๙

โทรสาร ๐-๕๕๘๖-๘๘๐๖

๒. นางสาวสุกัญญา กองสวรรค์

โทร ๐๘-๕๓๐๘-๕๑๙๔

ที่ อว.๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๙๙๙๔

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนวมินทราชูทิศวิทยาคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน.....ฉบับ

ด้วย นางสาวสุกัญญา กองสวรรค์ รหัสประจำตัว ๒๒๐๗๐๔๓๘ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๑ (พิจิตร)” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุบไมยอริชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง

ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเรื่องนี้ จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.คณิตา นรัตถรักษา)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๓๙

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวสุกัญญา กองสวรรค์

โทร ๐๘-๕๓๐๘-๙๑๙๔

ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร)

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร)

3. โปรดตอบแบบสอบถามครบทุกข้อตามความเป็นจริงลงในช่องว่างที่กำหนด เพราะการตอบแบบสอบถามของท่านมีคุณค่าต่อผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

4. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้ ผลการศึกษาจะสรุปออกมาเป็นภาพรวมเท่านั้น ซึ่งการตอบแบบสอบถามของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่านแต่อย่างใด ขอขอบพระคุณอย่างสูง ที่ได้ตอบแบบสอบถาม

นางสาวสุภิญญา กองสวรรค์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

2. ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้บริหารสถานศึกษา

ครู

3. ประสบการณ์การทำงาน

น้อยกว่า 5 ปี

5-10 ปี

มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหน้าข้อความที่ตรงกับระดับของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งมีให้เลือก 5 ระดับ จากมากไปหาน้อยดังนี้

5 หมายถึง การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ปานกลาง

2 หมายถึง การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ที่

ข้อ	การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา	ระดับการบริหารงานวิชาการตาม บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
บทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย						
1	ผู้บริหารมีการประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำหนดเป้าหมายของงานวิชาการ					
2	ผู้บริหารร่วมมือกับบุคลากรในสถานศึกษา ในการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
3	ผู้บริหารร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชนในการวิเคราะห์สภาพความต้องการต่าง ๆ ของท้องถิ่น เพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
4	ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
บทบาทนักพัฒนาระบบ						
1	ผู้บริหารกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน					
2	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา					
3	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
4	ผู้บริหารกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น					
5	ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรให้เหมาะสมตามความสามารถและความถนัดของแต่ละบุคคล					
บทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล						
1	ผู้บริหารพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษาด้านงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา	ระดับการบริหารงานวิชาการตาม บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
2	ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม เข้าร่วมประชุม สัมมนาเพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ					
3	ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ครูศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนาบุคลากรครูให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้					
4	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างเป็นระบบ					
5	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลายในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้					
6	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมา ขยายผลให้กับเพื่อนครูในสถานศึกษา					
7	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้วัดและประเมินผลที่หลากหลาย ตรง ตามสภาพจริงและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการเรียนรู้					
8	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีมา ใช้เพื่อพัฒนา การศึกษาอย่างเป็นระบบ					
บทบาทนักสื่อสาร						
1	ผู้บริหารสามารถเสาะหาข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ในปัจจุบัน ทั้งจากภายในและภายนอกสถานศึกษา					
2	ผู้บริหารมีการแจ้ง ประกาศ หรือประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร ต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน ไปสู่ครู บุคลากร ผู้ปกครองและ ชุมชน					
3	ผู้บริหารมีการปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการ					
4	ผู้บริหารมีการปรับเปลี่ยนทิศทางการดำเนินงานของโรงเรียน ตามที่กำหนดไว้					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา	ระดับการบริหารงานวิชาการตาม บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
5	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนใช้เทคโนโลยีใน การแจ้งข่าวสารหรือรับข้อมูลข่าวสารจากภายในและภายนอก สถานศึกษา					
บทบาทที่ประเมิน						
1	ผู้บริหารมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรใน สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
2	ผู้บริหารให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางเพื่อให้ครูและบุคลากรได้ นำไปพัฒนาตนเอง					
3	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการประเมินคุณภาพภายในอย่างเป็น ระบบ					
4	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน ประจำปีเป็นรายบุคคล					
5	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมิน คุณภาพภายในสถานศึกษา					
6	ผู้บริหารมีการตรวจสอบ กำกับ ติดตามการประเมินคุณภาพ ของแผนการพัฒนากิจการศึกษาศึกษา					

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร)

แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร) ของ นางสาวสุภิญญา กองสวรรค์ นิสิต
ระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมีรองศาสตราจารย์
ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุล

ตำแหน่ง

สังกัด

วุฒิการศึกษา.....

วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์

สถานที่.....

หมายเลขติดต่อ.....

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร)

1. ในฐานะผู้บริหาร ท่านมีแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. ในฐานะผู้บริหาร ท่านมีแนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น
อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. ในฐานะผู้บริหาร ท่านมีแนวทางการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของบุคลากรให้เหมาะสมตาม
ความสามารถและความถนัดของแต่ละบุคคลอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4. ในฐานะผู้บริหาร ท่านมีแนวทางการพัฒนาให้ครูใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

5. ในฐานะผู้บริหาร ท่านมีแนวทางการพัฒนาการแจ้ง ประกาศ หรือประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน ไปสู่ครู บุคลากร ผู้ปกครองและชุมชนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

6. ในฐานะผู้บริหาร ท่านมีแนวทางการพัฒนาการประเมินคุณภาพภายในให้เป็นระบบอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

แบบสอบถามเรื่องการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร)

ข้อ	การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3		
บทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย						
1	ผู้บริหารมีการประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำหนด เป้าหมายของงานวิชาการ	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
2	ผู้บริหารร่วมมือกับบุคลากรในสถานศึกษา ในการวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	ผู้บริหารร่วมมือกับผู้ปกครองชุมชนในการวิเคราะห์สภาพ ความต้องการต่าง ๆ ของท้องถิ่น เพื่อจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (ต่อ)
แบบสอบถามเรื่องการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร)

ข้อ	การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3		
บทบาทนักพัฒนาระบบ						
1	ผู้บริหารกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
2	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
3	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการ จัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
4	ผู้บริหารกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนา ผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรให้เหมาะสมตาม ความสามารถและความถนัดของแต่ละบุคคล	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (ต่อ)
แบบสอบถามเรื่องการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร)

ข้อ	การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3		
บทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล						
1	ผู้บริหารพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษาด้านงาน วิชาการอย่างต่อเนื่อง	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
2	ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม เข้าร่วม ประชุม สัมมนาเพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถในการ ปฏิบัติงานด้านวิชาการ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ครูศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนา บุคลากรครูให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษอย่างเป็นระบบ	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
5	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลายในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมา ขยายผลให้กับเพื่อนครูในสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

คำดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (ต่อ)
แบบสอบถามเรื่องการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร)

ข้อ	การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3		
บทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล						
7	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้วัดและประเมินผลที่หลากหลาย ตรงตามสภาพจริงและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการเรียนรู้	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีมา ใช้เพื่อพัฒนาการศึกษาอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

คำดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (ต่อ)
แบบสอบถามเรื่องการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร)

ข้อ	การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3		
บทบาทนักสื่อสาร						
1	ผู้บริหารสามารถเสาะหาข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในปัจจุบัน ทั้งจากภายในและภายนอกสถานศึกษา	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
2	ผู้บริหารมีการแจ้ง ประกาศ หรือประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน ไปสู่ครู บุคลากร ผู้ปกครองและ ชุมชน	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
3	ผู้บริหารมีการปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับนโยบายของสพฐ..และกระทรวงศึกษาธิการ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	ผู้บริหารมีการปรับเปลี่ยนทิศทางการดำเนินงานของโรงเรียนตามที่กำหนดไว้	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
5	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนใช้เทคโนโลยีในการแจ้งข่าวสารหรือรับข้อมูลข่าวสารจากภายในและภายนอกสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

คำดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (ต่อ)
แบบสอบถามเรื่องการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร)

ข้อ	การบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3		
บทบาทนักประเมิน						
1	ผู้บริหารมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรใน สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	ผู้บริหารให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางเพื่อให้ครูและบุคลากรได้ นำไปพัฒนาตนเอง	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการประเมินคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี เป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมิน คุณภาพภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	ผู้บริหารมีการตรวจสอบ กำกับ ติดตามการประเมินคุณภาพของ แผนการพัฒนากิจการศึกษาศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ภาคผนวก จ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูล

บทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย						
ประเด็น	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5	สรุป
1. ในฐานะ ผู้บริหาร ท่านมี แนวทางการ พัฒนาการมีส่วน ร่วมของชุมชนใน การพัฒนา หลักสูตร สถานศึกษา อย่างไร	ผู้บริหารควรมีการ จัดประชุม ผู้ปกครอง เพื่อ สอบถามความ ต้องการผู้ปกครอง ชุมชน และทำความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักสูตรของ สถานศึกษาร่วมกัน โดยนำภูมิปัญญา ท้องถิ่นเข้ามาใน หลักสูตร เช่น การ จัดทำหลักสูตร พัฒนาอาชีพ	ผู้บริหารควรให้ ชุมชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการ จัดทำและพัฒนา หลักสูตร โดย จัดทำหลักสูตร ท้องถิ่นที่ให้ชุมชน ได้เข้ามามีส่วน ร่วมในการจัดการ เรียนการสอน	ผู้บริหารควรมี การจัดประชุม คณะกรรมการ สถานศึกษาชั้น พื้นฐานให้เข้า มามีบทบาทใน การพัฒนา คุณภาพผู้เรียน รวมทั้งประสาน การมีส่วนร่วม ของชุมชนให้มี ส่วนร่วมในการ พัฒนาหลักสูตร	ผู้บริหารควรวีต หลักสูตร แกนกลาง 2551 เป็นหลักในการ จัดทำหลักสูตร สถานศึกษา อีก ทั้ง สร้างความ เข้าใจกับชุมชน เกี่ยวกับหลักสูตร ของสถานศึกษา และขอความ ร่วมมือจาก คณะกรรมการ สถานศึกษา	ผู้บริหารควรนำหลัก ธรรมาภิบาลด้านการ มีส่วนร่วมเข้ามาใช้ ในการบริหารงาน โดยหาตัวแทนชุมชน เข้ามาประชุม ปรึกษาหารือ เพื่อ กำหนดทิศทางการ จัดการศึกษาของ สถานศึกษาโดยนำ ข้อมูลที่ได้จากการ พูดคุย แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกันมา จัด	ผู้บริหาร สถานศึกษาควรนำ หลักธรรมาภิบาล ด้านการมีส่วนร่วม เข้ามาใช้ในการ บริหารงาน โดยจัด ให้มีการประชุม ผู้ปกครอง ชุมชน และคณะกรรมการ สถานศึกษา เพื่อ ปรึกษาหารือ และ กำหนดทิศทางการ จัด

บทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5	สรุป
			ท้องถิ่นและ สถานศึกษา	ชุมชนในการ ดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษา	วิเคราะห์ เพื่อหาตรง กลาง ในการจัด การศึกษาตามความ ต้องการของชุมชน	การศึกษาของ สถานศึกษา รวมทั้ง วางแผนและ ดำเนินการจัดทำ
ประเมินผลการ จัดการศึกษา ร่วมกันให้มี คุณภาพ			ประสานงานกับ ชุมชนเพื่อ แก้ปัญหาท้องถิ่น	จากนั้น ทำการวางแผน และดำเนินการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา ตามข้อมูลที่ สถานศึกษาสามารถทำ ได้ และเชิญชุมชนที่มี ความรู้ความสามารถ ในท้องถิ่นนั้นๆ มาเป็น วิทยากรในการให้ ความรู้	หลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถ ทำได้ อีกทั้ง จัดทำ หลักสูตรท้องถิ่นที่ให้ ชุมชนได้เข้ามามีส่วน ร่วมในการจัดการ เรียนการสอน โดยนำ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ามาประยุกต์ใช้ใน หลักสูตร	

บทบาทนักพัฒนาระบบ						
ประเด็น	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5	สรุป
1. ในฐานะ ผู้บริหาร ท่านมี แนวทางการแก้ไข ปัญหาและการ พัฒนาผู้เรียนให้ เกิดการเรียนรู้เพิ่ม มากขึ้นอย่างไร	ผู้บริหารควร ส่งเสริมให้ครู วิเคราะห์ผู้เรียน รายบุคคล และมี การจัดทำ โครงการ คุณธรรมเพื่อ แก้ไขพฤติกรรม ของผู้เรียน รวมทั้งจัดทำ แหล่งเรียนรู้ทั้งใน ห้องเรียนและ นอกห้องเรียน โดยใช้ชุมชนเป็น แหล่งเรียนรู้ อีก ทั้งใช้เทคโนโลยี เข้ามาช่วยใน	ผู้บริหารควร ส่งเสริมการ เรียนรู้ที่ให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ ผ่านเทคโนโลยี ดิจิทัล ไอทีที่ ถูกต้องและ เหมาะสม รวมทั้งสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ที่ เชื่อมต่อการ เรียนรู้ของ ผู้เรียน	ผู้บริหารควร ส่งเสริมให้ครู รายบุคคล และแยก กลุ่มนักเรียนอ่อน ปานกลาง เก่ง เพื่อ จัดกิจกรรมสอน ซ่อมเสริม เสริมคน เก่งซ่อมคนอ่อนโดย โครงการคลินิก วิชาการอยู่นอก เวลา พร้อมมีการวัด และประเมินผล ก่อนเรียนและหลัง เรียน	ผู้บริหารควรใช้ หลักตระหนักใน การวิเคราะห์ ผู้เรียนและ วิเคราะห์ปัญหาที่ เกิดขึ้นกับผู้เรียน ว่ามีสาเหตุมา จากอะไร และขอ ความร่วมมือจาก ผู้ปกครอง ครู เพื่อกระตุ้นผู้เรียน ให้เกิดการเรียนรู้ และมีการติดตาม ประเมินผลอย่าง ต่อเนื่อง	ผู้บริหารควร วิเคราะห์ข้อมูล ผู้เรียนเป็น รายบุคคล วิเคราะห์ ปัญหาเกิดขึ้นเพราะ อะไร และหาแนว ทางแก้ไขในเรื่องที่ ผู้เรียนได้ความรู้ น้อย โดยผลดีสื่อ การสอนในการ พัฒนาผู้เรียน และ ติดต่อผู้ปกครองให้ ความร่วมมือในการ พัฒนาผู้เรียน	ผู้บริหารควรร่วมมือ กับครูในการ วิเคราะห์ผู้เรียนเป็น รายบุคคล รวมทั้ง วิเคราะห์ปัญหาว่า เกิดขึ้นจากอะไร และ ขอความร่วมมือจาก ครู ผู้ปกครองในการ กระตุ้นผู้เรียนให้เกิด การเรียนรู้ส่งเสริมให้ จัดทำโครงการ คุณธรรมเพื่อแก้ไข พฤติกรรมของผู้เรียน รวมทั้งจัดโครงการ คลินิกวิชาการนอก เวลา

บทบาทนักพัฒนาระบบ (ต่อ)						
ประเด็น	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5	สรุป
	การจัดการเรียน การสอนและ พัฒนาครู ส่งเสริมให้ครู สืบค้นข้อมูลใน การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ และ นิเทศการสอน ของครูอยู่เสมอ					เรียนซึ่งเป็นกิจกรรม สอนซ่อมเสริม เสริม คนเก่งซ่อมคนอ่อน โดยผู้บริหารจะต้อง สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ในการผลิต สื่อการสอน และ ส่งเสริมให้ครูใช้ เทคโนโลยีเพื่อพัฒนา ผู้เรียน และมีการ ติดตามประเมินผล อย่างต่อเนื่อง

บทบาทนักพัฒนาระบบ (ต่อ)						
ประเด็น	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5	สรุป
2. ในฐานะ ผู้บริหาร ท่านมี แนวทางการ พัฒนาบทบาท หน้าที่ของ บุคลากรให้ เหมาะสมตาม ความสามารถ และความถนัด ของแต่ละบุคคล อย่างไร	ผู้บริหารควร ส่งเสริมให้ครูได้ เรียนรู้เพิ่มเติม/ พัฒนาความรู้ ความสามารถของ ครู เน้นให้ครูสอนให้ ตรงวิชา/ตาม ความถนัด และให้ครูเข้า อบรมพัฒนาการ ปฏิบัติงานทั้งด้าน การสอน และงาน พิเศษ	ผู้บริหารควร ส่งเสริมให้มีการ จัดการเรียนรู้ เป็นรายวิชาตาม ความถนัดของ ครู	ผู้บริหารควรแต่งตั้ง การปฏิบัติงาน พิเศษ 4 กลุ่มงาน โดยมอบหมาย ภาระงานให้ เหมาะสมกับบุคคล เพื่อให้งานเกิด ประสบผลสำเร็จ รวมทั้ง ให้ขวัญ กำลังใจ และ อำนวยความสะดวก ในการทำงานของครู และมีการกำกับ ติดตามการ	ผู้บริหารควรจัด อบรมพัฒนาครูให้ มีความเป็นเลิศ ทางด้านวิชาการ และการ ปฏิบัติงาน และส่งเสริมการ จัดทำ PLC	ผู้บริหารจะต้อง ทราบว่าครูแต่ละคน ถนัดอะไร และพัฒนา อบรม ให้ครูเพิ่มความรู้ โดยใช้กระบวนการ PDCA ในการ พัฒนาความรู้ ความสามารถของ ครู	ผู้บริหารกำหนด บทบาทหน้าที่ของ บุคลากรให้เหมาะสม ตามความสามารถ และความถนัดของ แต่ละบุคคล มี แนวทางการ บริหารงาน ดังนี้ ให้ครูได้เรียนรู้ เพิ่มเติม ใช้ กระบวนการPDCA ในการพัฒนาความรู้ ความสามารถของครู โดยให้ครูเข้ารับการ อบรมพัฒนาครู

บทบาทนักพัฒนาระบบ (ต่อ)						
ประเด็น	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5	สรุป
						<p>ให้มีความเป็นเลิศ ทางด้านวิชาการ/ การปฏิบัติงาน ทั้ง ด้านงานสอนและ งานพิเศษ เน้นให้ครู สอนให้ตรงวิชา/ตาม ความถนัดและนำครู ไปศึกษาดูงานใน สถานศึกษาที่มีแนว ปฏิบัติที่ดี (best practice) และ น่าสนใจ อีกทั้ง แต่งตั้งการ ปฏิบัติงานพิเศษ 4 กลุ่มงาน มอบหมาย ภาระงานแก่ครูให้</p>

บทบาทนักพัฒนาระบบ (ต่อ)						
ประเด็น	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5	สรุป
						<p>เกิดประโยชน์และให้งาน ประสบความสำเร็จ รวมทั้งให้ ขวัญกำลังใจ และอำนวยความสะดวก ความสะดวกในการทำงาน ของบุคลากร ตลอดจน กำกับ ติดตามการ ปฏิบัติงานของครูอย่าง ต่อเนื่อง และสรุปผล ประเมินผลการปฏิบัติงาน ของครู และชมเชยหรือ ร่วมยินดีกับครูเมื่องาน ประสบความสำเร็จ อีกทั้ง จัดทำ PLC เพื่อพูดคุย ปัญหาและร่วมกันหาแนว ทางแก้ไขปัญหาการ ปฏิบัติงานของครู</p>

บทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล						
ประเด็น	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5	สรุป
1. ในฐานะ ผู้บริหาร ท่านมี แนวทางการ พัฒนาให้ครูใช้ กระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนา คุณภาพ การศึกษาอย่างไร	ผู้บริหารควรจัดให้ มีการทำPLCทุก สัปดาห์เพื่อพูดคุย ปัญหาของ นักเรียนและให้ครู นำปัญหานั้นมา ทำวิจัยเพื่อพัฒนา ผู้เรียนปีละ 1 เรื่อง และนำ ผลการวิจัยมา เผยแพร่	ผู้บริหารควร พัฒนาครูให้มี ความรู้ในด้าน การทำวิจัย รวมทั้งสนับสนุน งบประมาณและ ทรัพยากรที่ จำเป็นต่อการ วิจัย และอำนวยความสะดวก/ ช่วยเหลือครูใน การทำวิจัย	ผู้บริหารควรจัด อบรมให้ความรู้ครู ในการทำวิจัย ส่งเสริมครูทำวิจัยใน ชั้นเรียน มีการนิเทศ กำกับติดตาม และ สรุปรายงาน ประเมินผล	ผู้บริหารควรให้ครู ตระหนักถึงปัญหา ที่พบจากการ จัดการเรียนการ สอนสนับสนุนให้ ครูทำวิจัย โดย ศึกษาวิจัยเล่มอื่น ที่น่าสนใจและที่ ประสบ ความสำเร็จในการ พัฒนาผู้เรียน	ผู้บริหารควรให้ครู วิเคราะห์นักเรียน จากการทำPLC และระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน สนับสนุนให้ครูใช้ กระบวนการวิจัยใน การพัฒนาผู้เรียน เป็นรายบุคคล	ผู้บริหารควรพัฒนา ครูให้มีความรู้ในด้าน การทำวิจัย ส่งเสริม ให้ครูทำวิจัยในชั้น เรียน โดยศึกษาวิจัย เล่มอื่นที่น่าสนใจและ ที่ประสบความสำเร็จ ในการพัฒนาผู้เรียน และสนับสนุน งบประมาณและ ทรัพยากรที่จำเป็นต่อ การวิจัย และอำนวยความสะดวก/ ช่วยเหลือครู

บทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล (ต่อ)						
ประเด็น	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5	สรุป
						ในการทำวิจัยตลอดจน กำกับติดตาม และสรุป รายงานประเมินผล อีกทั้ง ทั้งจัดให้มีการทำPLCทุก สัปดาห์เพื่อพูดคุย ปัญหาของนักเรียนและ ให้ครูนำปัญหาที่พบจาก การจัดการเรียนการสอน ประกอบกับข้อมูลจาก ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน มาทำวิจัยเพื่อ พัฒนาผู้เรียน และนำ ผลการวิจัยที่ได้มา เผยแพร่ไปยังครูและ ผู้บริหารในสถานศึกษา

บทบาทนักสื่อสาร						
ประเด็น	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5	สรุป
1. ในฐานะ ผู้บริหาร ท่านมี แนวทางการ พัฒนาการแจ้ง ประกาศ หรือ ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร ต่างๆ เกี่ยวกับ การจัดการศึกษา ของโรงเรียน ไปสู่ ครู บุคลากร ผู้ปกครองและ ชุมชนอย่างไร	ผู้บริหาร ประชาสัมพันธ์ ข่าวสาร/กิจกรรม ของโรงเรียนผ่าน ทางเว็บไซต์ โรงเรียน เฟซบุ๊ก และแผ่นพับ โดย ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารทุก เดือน รวมทั้ง เข้า ชุมชนในเพื่อ ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร	ผู้บริหาร ประชาสัมพันธ์ ข่าวสาร/ กิจกรรมของ โรงเรียนผ่าน ทางโซเชียล มีเดีย เอกสารและ ประกาศต่างๆ	ผู้บริหารประชุม สร้างเครือข่าย ชุมชน เพื่อสร้าง ความตระหนักให้ ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม และรับรู้การทำงาน ของโรงเรียน	ผู้บริหาร ประชาสัมพันธ์ ข่าวสารและข้อมูล ต่างๆของโรงเรียน ผ่านทางเว็บไซต์ โซเชียลมีเดีย และ แอปพลิเคชันของ โรงเรียนสำหรับ การจัดการศึกษา	ผู้บริหาร ประชาสัมพันธ์ ข่าวสาร/กิจกรรม ของโรงเรียนทาง Line Facebook Zoom Google Meet เสียงตามสาย และ แผ่นพับ	ผู้บริหารประชุม สร้างเครือข่ายชุมชน เพื่อสร้างความ ตระหนักให้ทุกฝ่ายมี ส่วนร่วมและรับรู้การ ทำงานของโรงเรียน รวมถึงการ ประชาสัมพันธ์ ข่าวสาร/กิจกรรมของ โรงเรียนผ่านทาง เสียงตามสาย แผ่น พับ เว็บไซต์โรงเรียน และโซเชียลมีเดีย ต่างๆ เช่น Line, Facebook, Zoom

บทบาทนักสื่อสาร (ต่อ)						
ประเด็น	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5	สรุป
						Google Meet เป็น ต้น โดย ประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสารทุกเดือน รวมทั้ง เข้าชุมชนเพื่อ ประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสารให้แก่ชุมชน ได้ทราบโดยทั่วกัน

บทบาทนักประเมิน						
ประเด็น	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5	สรุป
1. ในฐานะ ผู้บริหาร ท่านมี แนวทางการ พัฒนาการ ประเมินคุณภาพ ภายในให้เป็น ระบบอย่างไร	ผู้บริหารควร แต่งตั้ง คณะกรรมการ รับผิดชอบในการ ดำเนินการนิเทศ ติดตาม มอบหมายให้ หัวหน้าหรือ ผู้รับผิดชอบการ นิเทศ ติดตาม ดำเนินงาน โดยให้ ดำเนินการนิเทศ ตามกำหนดการ อีกทั้งนำครูศึกษา ดูงานของโรงเรียน	ผู้บริหารควรวาง แผนการ ดำเนินการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลอย่าง เป็นขั้นตอนและ เป็นระบบ ตรวจสอบ ติดตามการ ดำเนินงานอย่าง ต่อเนื่อง และให้ครู สรุปผลเพื่อ ปรับปรุง แก้ไข	ผู้บริหารควรมี ความรู้ในเรื่องการ ประเมินคุณภาพ ภายใน เพื่อสร้าง ความรู้ความเข้าใจ ให้ครูปฏิบัติงานเพื่อ รองรับการประเมิน คุณภาพภายใน และมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การ ปฏิบัติงานของครู และสรุปประเมินผล การปฏิบัติงานของ ครู	ผู้บริหารควรใช้ กระบวนการ PDCA ในการ ประเมินคุณภาพ ภายใน และให้ครู ตระหนักถึง ความสำคัญใน การประเมิน คุณภาพภายใน รวมทั้งส่งเสริม การปฏิบัติงาน ของครูอย่างเป็น ระบบ	ผู้บริหารควร วิเคราะห์ สภาพแวดล้อม ภายในสถานศึกษา (SWOT) เพื่อ ดำเนินการพัฒนา โรงเรียนให้ตรงจุด และแต่งตั้ง คณะกรรมการใน การนิเทศ ติดตาม การปฏิบัติงานของ ครู โดยใช้ กระบวนการ PDCA รวมทั้งให้	ผู้บริหารควรมีความรู้ ในเรื่องการประเมิน คุณภาพภายใน เพื่อ สร้างความรู้ความ เข้าใจให้ครู ปฏิบัติงานเพื่อรองรับ การประเมินคุณภาพ ภายใน รวมทั้งนำครู ศึกษาดูงานของ โรงเรียนที่มีความ พร้อมในด้านนิเทศ และวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม ภายในสถานศึกษา (SWOT) เพื่อวาง

บทบาทนักประเมิน (ต่อ)						
ประเด็น	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5	สรุป
	ที่มีความพร้อมใน ด้านนิเทศ				ความรู้แก่ครู เกี่ยวกับการประกัน คุณภาพภายในและ ส่งเสริมให้ครูจัดทำ SARของโรงเรียน ประจำปี	แผนการดำเนินการ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลอย่างเป็น ขั้นตอน โดยแต่งตั้ง คณะกรรมการ รับผิดชอบในการ ดำเนินการนิเทศ ติดตาม การ ดำเนินงานอย่าง ต่อเนื่อง และให้ครู จัดทำ SARของ โรงเรียนประจำปี เพื่อ ปรับปรุง แก้ไขการ ปฏิบัติงานครั้งต่อไป

ภาคผนวก ช การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.984	28

ภาคผนวก ช การหาค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

degree

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	153	55.8	55.8	55.8
	2.00	111	40.5	40.5	96.4
	3.00	10	3.6	3.6	100.0
	Total	274	100.0	100.0	

pos

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	10	3.6	3.6	3.6
	2.00	264	96.4	96.4	100.0
	Total	274	100.0	100.0	

exp

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	100	36.5	36.5	36.5
	2.00	66	24.1	24.1	60.6
	3.00	108	39.4	39.4	100.0
	Total	274	100.0	100.0	

ภาคผนวก ฅ การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ภาพรวม

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
aa	274	2.00	5.00	4.1378	.69069
bb	274	2.40	5.00	4.3620	.58380
cc	274	2.25	5.00	4.2441	.61276
dd	274	2.60	5.00	4.3051	.61320
ee	274	2.33	5.00	4.3303	.63195
total	274	2.37	5.00	4.2759	.57404
Valid N (listwise)	274				

ด้านบทบาทนักประสานงานและสร้างเครือข่าย

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
a1	274	3.00	5.00	4.2956	.68220
a2	274	2.00	5.00	4.2226	.74475
a3	274	1.00	5.00	4.0365	.89286
a4	274	2.00	5.00	3.9964	.87496
Valid N (listwise)	274				

ด้านบทบาทนักพัฒนาระบบ

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
b5	274	2.00	5.00	4.4088	.70638
b6	274	2.00	5.00	4.4526	.66267
b7	274	2.00	5.00	4.4489	.63990
b8	274	2.00	5.00	4.2518	.70483
b9	274	2.00	5.00	4.2482	.73411
Valid N (listwise)	274				

ด้านบทบาทนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
c10	274	2.00	5.00	4.1752	.77410
c11	274	2.00	5.00	4.3212	.74553
c12	274	2.00	5.00	4.2883	.69594
c13	274	2.00	5.00	4.1460	.79872
c14	274	2.00	5.00	4.2007	.73619
c15	274	2.00	5.00	4.2299	.74252
c16	274	1.00	5.00	4.2482	.75380
c17	274	2.00	5.00	4.3431	.67328
Valid N (listwise)	274				

ด้านบทบาทนักสื่อสาร

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
d18	274	2.00	5.00	4.2299	.76679
d19	274	2.00	5.00	4.2190	.74337
d20	274	2.00	5.00	4.3905	.67182
d21	274	2.00	5.00	4.2810	.75438
d22	274	3.00	5.00	4.4051	.62322
Valid N (listwise)	274				

ด้านบทบาทนักประเมิน

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
e23	274	1.00	5.00	4.3394	.70952
e24	274	1.00	5.00	4.2774	.75331
e25	274	2.00	5.00	4.2737	.74241
e26	274	2.00	5.00	4.4015	.71057
e27	274	3.00	5.00	4.3796	.67538
e28	274	2.00	5.00	4.3102	.74772
Valid N (listwise)	274				

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล สุภิญญา กองสวรรค์
วัน เดือน ปี เกิด 21 กรกฎาคม 2532
ที่อยู่ปัจจุบัน 95 หมู่ 7 บ้านรายชะโด ตำบลสามง่าม อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร 66140
ที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนตะพานหิน 221 ตำบลตะพานหิน อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร รหัสไปรษณีย์ 66110
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ครู ค.ศ.1
ประสบการณ์การทำงาน
พ.ศ. 2560 โรงเรียนตะพานหิน 221 ตำบลตะพานหิน อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร รหัสไปรษณีย์ 66110
พ.ศ. 2558 โรงเรียนอนุบาล ก. ไก่ 23 หมู่ 3 ถนนสุรนารายณ์ ตำบลจอหอ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30310
พ.ศ. 2555 โรงเรียนปลูกปัญญา 306/22 ถนน เลียบคลองชลประทาน ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000
ประวัติการศึกษา
พ.ศ. 2555 ศศ.บ. (ภาษาฝรั่งเศส) มหาวิทยาลัยขอนแก่น